

فهرست مطالب

سخن آغازین ۴۱

فصل اول: آرای وحدت رویه حقوقی ۸۳

بخش اول: آرای وحدت رویه مرتبط با قوانین و مقررات حقوق مدنی ۸۵

- ۱۳۳۴/۰۴/۱۷ مورخ ۶۹۹ شماره ۱۳۳۴/۰۴/۱۷ رأی وحدت رویه شماره ۶۹۹ مورخ ۱۳۳۴/۰۴/۱۷ ۸۶
- ۱۳۳۶/۰۴/۲۴ مورخ ۱۵۱ شماره ۱۳۳۶/۰۴/۲۴ رأی وحدت رویه شماره ۱۵۱ مورخ ۱۳۳۶/۰۴/۲۴ ۹۰
- ۱۳۳۷/۰۱/۲۵ مورخ ۳۹۲۵ شماره ۱۳۳۷/۰۱/۲۵ رأی وحدت رویه شماره ۳۹۲۵ مورخ ۱۳۳۷/۰۱/۲۵ ۹۴
- ۱۳۳۷/۱۰/۲۵ مورخ ۲۹۴۰ شماره ۱۳۳۷/۱۰/۲۵ رأی وحدت رویه شماره ۲۹۴۰ مورخ ۱۳۳۷/۱۰/۲۵ ۹۷
- ۱۳۳۸/۰۸/۰۳ مورخ ۱۵۳۶ شماره ۱۳۳۸/۰۸/۰۳ رأی وحدت رویه شماره ۱۵۳۶ مورخ ۱۳۳۸/۰۸/۰۳ ۱۰۲
- ۱۳۴۲/۱۲/۲۶ مورخ ۳۵۶۱ شماره ۱۳۴۲/۱۲/۲۶ رأی وحدت رویه شماره ۳۵۶۱ مورخ ۱۳۴۲/۱۲/۲۶ ۱۰۵
- ۱۳۴۴/۰۹/۲۲ مورخ ۱۵۵۴ شماره ۱۳۴۴/۰۹/۲۲ رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵۴ مورخ ۱۳۴۴/۰۹/۲۲ ۱۰۶
- ۱۳۴۹/۰۸/۰۸ مورخ ۲۲۴ شماره ۱۳۴۹/۰۸/۰۸ رأی وحدت رویه شماره ۲۲۴ مورخ ۱۳۴۹/۰۸/۰۸ ۱۱۱
- ۱۳۵۱/۰۸/۰۲ مورخ ۴۲ شماره ۱۳۵۱/۰۸/۰۲ رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۵۱/۰۸/۰۲ ۱۱۶
- ۱۳۵۱/۱۰/۱۳ مورخ ۵۴ شماره ۱۳۵۱/۱۰/۱۳ رأی وحدت رویه شماره ۵۴ مورخ ۱۳۵۱/۱۰/۱۳ ۱۲۰
- ۱۳۵۳/۰۹/۰۴ مورخ ۷۲ شماره ۱۳۵۳/۰۹/۰۴ رأی وحدت رویه شماره ۷۲ مورخ ۱۳۵۳/۰۹/۰۴ ۱۲۲
- ۱۳۵۵/۰۳/۰۵ مورخ ۹ شماره ۱۳۵۵/۰۳/۰۵ رأی وحدت رویه شماره ۹ مورخ ۱۳۵۵/۰۳/۰۵ ۱۲۵
- ۱۳۵۶/۰۷/۱۰ مورخ ۹۵ شماره ۱۳۵۶/۰۷/۱۰ رأی وحدت رویه شماره ۹۵ مورخ ۱۳۵۶/۰۷/۱۰ ۱۲۹
- ۱۳۵۶/۱۱/۲۴ مورخ ۱۱۳ شماره ۱۳۵۶/۱۱/۲۴ رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳ مورخ ۱۳۵۶/۱۱/۲۴ ۱۳۱
- ۱۳۵۶/۱۲/۰۳ مورخ ۱۱۴ شماره ۱۳۵۶/۱۲/۰۳ رأی وحدت رویه شماره ۱۱۴ مورخ ۱۳۵۶/۱۲/۰۳ ۱۳۳
- ۱۳۶۰/۰۲/۰۷ مورخ ۳۵۳۰ شماره ۱۳۶۰/۰۲/۰۷ رأی وحدت رویه شماره ۳۵۳۰ مورخ ۱۳۶۰/۰۲/۰۷ ۱۳۵
- ۱۳۶۰/۰۱/۲۹ مورخ ۲ شماره ۱۳۶۰/۰۱/۲۹ رأی وحدت رویه شماره ۲ مورخ ۱۳۶۰/۰۱/۲۹ ۱۳۶
- ۱۳۶۱/۰۲/۲۷ مورخ ۷ شماره ۱۳۶۱/۰۲/۲۷ رأی وحدت رویه شماره ۷ مورخ ۱۳۶۱/۰۲/۲۷ ۱۳۸
- ۱۳۶۳/۰۱/۲۹ مورخ ۱ شماره ۱۳۶۳/۰۱/۲۹ رأی وحدت رویه شماره ۱ مورخ ۱۳۶۳/۰۱/۲۹ ۱۴۲
- ۱۳۶۳/۰۲/۱۹ مورخ ۴ شماره ۱۳۶۳/۰۲/۱۹ رأی وحدت رویه شماره ۴ مورخ ۱۳۶۳/۰۲/۱۹ ۱۴۹
- ۱۳۶۳/۰۹/۱۹ شماره ۳۷ شماره ۱۳۶۳/۰۹/۱۹ رأی وحدت رویه شماره ۳۷ شماره ۱۳۶۳/۰۹/۱۹ ۱۵۱
- ۱۳۶۴/۱۰/۰۳ مورخ ۳۰ شماره ۱۳۶۴/۱۰/۰۳ رأی وحدت رویه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۰۳ ۱۵۶
- ۱۳۶۷/۱۱/۱۸ مورخ ۵۱۸ شماره ۱۳۶۷/۱۱/۱۸ رأی وحدت رویه شماره ۵۱۸ مورخ ۱۳۶۷/۱۱/۱۸ ۱۶۲
- ۱۳۶۷/۱۲/۰۹ مورخ ۵۲۰ شماره ۱۳۶۷/۱۲/۰۹ رأی وحدت رویه شماره ۵۲۰ مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۰۹ ۱۶۵
- ۱۳۷۰/۰۴/۱۸ مورخ ۵۶۵ شماره ۱۳۷۰/۰۴/۱۸ رأی وحدت رویه شماره ۵۶۵ مورخ ۱۳۷۰/۰۴/۱۸ ۱۶۸
- ۱۳۷۱/۰۷/۱۴ مورخ ۵۷۶ شماره ۱۳۷۱/۰۷/۱۴ رأی وحدت رویه شماره ۵۷۶ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۱۴ ۱۷۱
- ۱۳۷۵/۰۶/۲۰ مورخ ۶۰۷ شماره ۱۳۷۵/۰۶/۲۰ رأی وحدت رویه شماره ۶۰۷ مورخ ۱۳۷۵/۰۶/۲۰ ۱۷۵

۱۷۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۷ مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۰۳
۱۸۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۸ مورخ ۱۳۷۶/۰۶/۱۸
۱۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۰ مورخ ۱۳۷۶/۰۸/۲۰
۱۹۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۶ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۱۵
۱۹۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۷ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۲۸
۲۰۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۲۲
۲۰۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۳ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۱۵
۲۱۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۶ مورخ ۱۳۸۹/۰۷/۲۰
۲۱۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۷ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۰۶
۲۱۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۳
۲۲۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۲۰
۲۲۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۲ مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۱۹
۲۲۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۳ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۵
۲۳۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۴ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۲
۲۴۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۱ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۶
۲۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۷ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹
۲۵۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۴ مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۰
۲۵۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۵
۲۶۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۶
۲۶۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۶
۲۷۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۴
۲۸۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۴
۲۹۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۱

بخش دوم: آرای وحدت رویه مرتبط با قوانین و مقررات حقوق تجارت

۲۹۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۷۱ مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۱۹
۳۰۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۴۱/۰۷/۱۱
۳۰۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۳ مورخ ۱۳۴۵/۰۴/۲۰
۳۰۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۳۴۷/۱۲/۱۴
۳۰۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۲ مورخ ۱۳۵۰/۰۷/۱۰
۳۲۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۹۰ مورخ ۱۳۵۰/۰۹/۱۷
۳۳۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲ مورخ ۱۳۵۱/۱۱/۱۱

۳۴۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۴ مورخ ۱۳۵۲/۰۳/۲۹
۳۴۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۱ مورخ ۱۳۶۱/۱۲/۱۶
۳۴۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۲/۱۹
۳۴۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۹ مورخ ۱۳۶۳/۰۸/۲۸
۳۴۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۶ مورخ ۱۳۶۹/۰۷/۱۰
۳۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۱ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۲۸
۳۵۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۰۲/۱۲
۳۵۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹
۳۵۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۷
۳۵۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۰۳
۳۶۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۴ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۱
۳۷۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۱

بخش سوم: آرای وحدت رویه مرتبط با قوانین و مقررات آیین دادرسی مدنی..... ۳۷۷

۳۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۴ مورخ ۱۳۲۳/۰۷/۲۷
۳۷۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۷۸ مورخ ۱۳۲۹/۱۰/۲۳
۳۸۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۹۸ مورخ ۱۳۳۱/۱۱/۱۶
۳۸۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۹۹ مورخ ۱۳۳۲/۰۹/۲۵
۳۸۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۵۵ مورخ ۱۳۳۵/۰۹/۰۵
۳۸۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۱۱ مورخ ۱۳۳۵/۱۰/۱۰
۳۸۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۸۳۷ مورخ ۱۳۳۵/۱۰/۱۰
۳۸۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۶۷ مورخ ۱۳۳۵/۱۱/۲۸
۳۸۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۰ مورخ ۱۳۳۶/۰۴/۱۱
۳۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۴۲ مورخ ۱۳۳۶/۰۸/۰۸
۳۸۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۷۳ مورخ ۱۳۳۷/۰۷/۰۶
۳۸۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۷۴ مورخ ۱۳۳۷/۰۷/۰۶
۳۹۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۲۲ مورخ ۱۳۳۸/۰۸/۰۳
۳۹۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۲ مورخ ۱۳۳۹/۰۲/۲۹
۳۹۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۲ مورخ ۱۳۴۵/۰۴/۲۰
۳۹۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۵۵ مورخ ۱۳۴۵/۰۷/۱۲
۳۹۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۴ مورخ ۱۳۵۳/۰۳/۱۵
۳۹۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱ مورخ ۱۳۵۳/۰۸/۲۹

۳۹۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۹۰ مورخ ۱۳۵۳/۱۰/۰۴
۴۰۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۹ مورخ ۱۳۵۹/۰۳/۲۸
۴۰۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹/۲۸ مورخ ۱۳۵۹/۱۲/۱۶
۴۰۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۸ مورخ ۱۳۶۰/۰۳/۳۰
۴۰۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۳ مورخ ۱۳۶۰/۰۷/۰۷
۴۰۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۰ مورخ ۱۳۶۰/۱۱/۱۹
۴۰۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶ مورخ ۱۳۶۱/۰۲/۲۷
۴۰۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۳ مورخ ۱۳۶۱/۰۳/۲۴
۴۱۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۶۱/۱۱/۳۰
۴۱۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۱ مورخ ۱۳۶۳/۰۹/۰۵
۴۱۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۷ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۱۷
۴۱۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۰۱
۴۱۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۸ مورخ ۱۳۶۴/۰۹/۱۲
۴۱۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۴ مورخ ۱۳۶۶/۰۲/۱۰
۴۱۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۷ مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱۵
۴۲۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱۳ مورخ ۱۳۶۷/۰۸/۰۲
۴۲۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱۵ مورخ ۱۳۶۷/۱۰/۲۰
۴۲۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۱
۴۲۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۷ مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۱
۴۲۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۲ مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۰۴
۴۲۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۳ مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۱۱
۴۳۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۲ مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۰۳
۴۳۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۶ مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۱۰
۴۳۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۷ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۰۷
۴۳۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۸ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۰۷
۴۳۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۴ مورخ ۱۳۷۱/۰۲/۱۵
۴۴۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۵ مورخ ۱۳۷۱/۰۲/۲۹
۴۴۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۹ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۲۸
۴۴۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۳
۴۴۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۴
۴۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۶ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۰۹
۴۵۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۸ مورخ ۱۳۷۴/۰۲/۱۲

۴۵۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۶
۴۵۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۱۵
۴۵۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۴ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۲
۴۵۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۵ مورخ ۱۳۷۵/۰۱/۱۴
۴۵۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۹ مورخ ۱۳۷۵/۰۶/۲۷
۴۶۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۲ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۸
۴۶۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۳ مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۱۶
۴۶۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۶ مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۳۰
۴۶۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۵ مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۲۷
۴۶۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۲۹
۴۷۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۳ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۰۲
۴۷۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۶ مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۱۹
۴۷۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۰ مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۱۰
۴۷۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۸ مورخ ۱۳۸۵/۰۳/۲۳
۴۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۲۲
۴۸۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۱
۴۸۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۱
۴۸۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۳
۴۸۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷
۴۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۵ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۰
۴۸۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۷
۴۹۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۲۰
۴۹۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲
۴۹۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴
۴۹۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹
۴۹۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۶
۴۹۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶
۴۹۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۰
۴۹۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۶
۵۰۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۶ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۴
۵۰۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۱ مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۷
۵۰۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۴
۵۰۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۳ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۴

۵۰۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۱ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۲
۵۱۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۸
۵۱۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۳ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۸
۵۱۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۶
۵۲۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۶

فصل دوّم: آرای وحدت رویه کیفری ۵۲۵

بخش اول: آرای وحدت رویه مرتبط با قوانین و مقررات حقوق جزا (عمومی و اختصاصی) ۵۲۷

۵۲۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۷ مورخ ۱۳۳۴/۰۲/۰۳
۵۳۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۸۸ مورخ ۱۳۳۶/۰۳/۳۰
۵۳۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۶۶۸ مورخ ۱۳۳۶/۰۹/۰۷
۵۳۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۰۱ مورخ ۱۳۳۷/۰۷/۰۶
۵۳۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۱ مورخ ۱۳۳۹/۰۱/۲۷
۵۳۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۲۹ مورخ ۱۳۳۹/۰۴/۲۰
۵۴۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۰۶۷ مورخ ۱۳۳۹/۰۷/۱۳
۵۴۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۷۱۷ مورخ ۱۳۴۴/۱۰/۲۹
۵۴۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۹۵ مورخ ۱۳۴۵/۱۰/۲۸
۵۴۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۴۶/۰۷/۱۹
۵۴۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۱ مورخ ۱۳۴۷/۰۸/۲۹
۵۴۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۶ مورخ ۱۳۵۳/۱۱/۱۶
۵۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۴ مورخ ۱۳۵۴/۰۷/۱۶
۵۵۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۰ مورخ ۱۳۵۵/۰۷/۲۱
۵۵۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۵ مورخ ۱۳۵۵/۱۱/۲۰
۵۵۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۵۸/۰۸/۲۸
۵۵۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱ مورخ ۱۳۵۸/۱۱/۱۷
۵۵۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۴ مورخ ۱۳۵۹/۱۲/۰۳
۵۵۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹/۲۴ مورخ ۱۳۵۹/۱۲/۱۶
۵۶۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹/۲۵ مورخ ۱۳۵۹/۱۲/۱۶
۵۶۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۴ مورخ ۱۳۶۰/۰۸/۳۰
۵۶۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۵ مورخ ۱۳۶۰/۰۹/۱۰
۵۶۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۹ مورخ ۱۳۶۰/۱۱/۱۲
۵۶۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۶۱/۰۹/۲۸

۵۶۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۲ مورخ ۱۳۶۱/۱۰/۱۱
۵۶۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۹ مورخ ۱۳۶۱/۱۱/۳۰
۵۷۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۶۱/۱۲/۱۳
۵۷۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۳ مورخ ۱۳۶۲/۰۷/۰۶
۵۷۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۳ مورخ ۱۳۶۳/۰۴/۰۶
۵۷۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۴ مورخ ۱۳۶۳/۰۹/۱۲
۵۷۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۰ مورخ ۱۳۶۳/۰۹/۲۶
۵۷۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۰۱
۵۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۹ مورخ ۱۳۶۴/۰۲/۳۰
۵۸۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۱ مورخ ۱۳۶۴/۰۳/۲۰
۵۸۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۶۴/۰۳/۲۰
۵۸۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۱ مورخ ۱۳۶۵/۰۸/۲۰
۵۸۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۲ مورخ ۱۳۶۵/۰۸/۲۰
۵۸۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۶ مورخ ۱۳۶۵/۰۹/۲۰
۵۹۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۵ مورخ ۱۳۶۵/۱۰/۲۵
۵۹۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۲ مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۲۳
۵۹۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۵ مورخ ۱۳۶۸/۰۱/۲۹
۵۹۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۰ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۰۱
۵۹۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۰ مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۲۹
۵۹۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۲ مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۰۱
۵۹۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۴ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۳
۶۰۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۴
۶۰۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۱ مورخ ۱۳۷۳/۰۱/۱۶
۶۰۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۴ مورخ ۱۳۷۳/۰۹/۰۱
۶۰۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۰۹
۶۰۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۸ مورخ ۱۳۷۵/۰۶/۲۷
۶۰۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۶ مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۰۶
۶۱۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۹ مورخ ۱۳۷۶/۰۸/۰۶
۶۱۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۴ مورخ ۱۳۷۷/۰۱/۱۸
۶۱۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۵ مورخ ۱۳۷۷/۰۲/۰۸
۶۱۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۸ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۳۱
۶۱۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۱ مورخ ۱۳۷۸/۰۱/۲۴
۶۲۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۳ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۱۴

۶۲۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۰۸
۶۲۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۸ مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۰۹
۶۲۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۰۹
۶۲۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۴ مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۲۳
۶۲۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۲۳
۶۳۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۴ مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۱۰
۶۳۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۱ مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۱۷
۶۳۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۳ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۳
۶۳۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۴ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۰۴
۶۳۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۵ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۳
۶۳۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۱ مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۱
۶۳۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۷ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۱۱
۶۳۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۸ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۳۰
۶۴۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۰ مورخ ۱۳۹۴/۰۱/۱۸
۶۴۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۴ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۱۹
۶۴۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹
۶۵۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲
۶۵۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹
۶۵۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰
۶۵۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۶ مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷
۶۵۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۶
۶۵۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۰
۶۶۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۷ مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۳۱
۶۶۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۸ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸
۶۶۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۵ مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۱۸
۶۶۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۲ مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۹
۶۶۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۹
۶۷۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۵ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۰
۶۷۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۰
۶۷۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۵
۶۷۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۵
۶۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۴ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۲

۶۸۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۷ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۴
۶۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۹
۶۹۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰
۶۹۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۸

بخش دوم: آرای وحدت رویه مرتبط با قوانین و مقررات آیین دادرسی کیفری..... ۷۰۳

۷۰۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۹۸ مورخ ۱۳۳۵/۰۹/۰۵
۷۰۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۰۰ مورخ ۱۳۳۷/۰۷/۰۶
۷۰۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۰۳ مورخ ۱۳۳۷/۰۷/۰۶
۷۰۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۲۵۳ مورخ ۱۳۳۸/۰۹/۱۳
۷۰۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۷۱ مورخ ۱۳۳۸/۱۰/۰۹
۷۱۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۸ مورخ ۱۳۴۹/۰۸/۲۰
۷۱۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۳ مورخ ۱۳۵۲/۰۳/۳۰
۷۱۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶ مورخ ۱۳۵۲/۰۸/۰۹
۷۱۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۵ مورخ ۱۳۵۹/۰۲/۰۱
۷۱۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۷ مورخ ۱۳۶۰/۰۹/۲۳
۷۱۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۲ مورخ ۱۳۶۱/۱۲/۱۶
۷۱۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۰ مورخ ۱۳۶۲/۰۳/۲۳
۷۱۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۵ مورخ ۱۳۶۲/۱۱/۰۵
۷۲۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۶/۲۸
۷۲۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۶۳/۰۷/۱۱
۷۲۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۱ مورخ ۱۳۶۶/۰۱/۲۰
۷۲۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱۴ مورخ ۱۳۶۷/۰۹/۳۰
۷۲۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱۷ مورخ ۱۳۶۷/۱۱/۱۸
۷۲۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۱ مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۰۹
۷۳۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۳ مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۲۳
۷۳۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۴ مورخ ۱۳۶۸/۰۱/۲۹
۷۳۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۹ مورخ ۱۳۶۸/۰۸/۰۲
۷۳۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۷/۰۳
۷۳۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۸ مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۱
۷۳۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۱ مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۰۴
۷۳۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۷ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۰۷

۷۳۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۹ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۱
۷۳۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۱
۷۴۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۳ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۲۸
۷۴۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۶ مورخ ۱۳۷۰/۰۷/۰۲
۷۴۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۰۱
۷۴۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۳ مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۰۱
۷۴۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۷ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۲۱
۷۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۱ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۰۲
۷۵۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۲ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۰۲
۷۵۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۳ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۰۶
۷۵۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۰۴
۷۵۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۳ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۸
۷۵۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۴ مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۳۰
۷۶۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۱ مورخ ۱۳۷۶/۰۹/۰۴
۷۶۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۲ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۱
۷۶۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۰ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۰۶
۷۶۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۱۴
۷۶۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۷ مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۰۲
۷۶۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۹ مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۱۱
۷۶۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۰ مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۱۸
۷۷۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۸ مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۲۶
۷۷۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۰۵
۷۷۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۱ مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۰۳
۷۷۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۲ مورخ ۱۳۸۰/۰۱/۲۸
۷۷۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۰۳
۷۷۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳
۷۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۷ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۴
۷۸۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۹ مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۰۷
۷۸۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۰ مورخ ۱۳۸۲/۰۱/۱۹
۷۸۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۲۲
۷۸۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۳۰
۷۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۷ مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۲۳

۷۸۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۸ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۱۴
۷۹۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۹ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۱
۷۹۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۴ مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۳۰
۷۹۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۶ مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۱۰
۷۹۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۷ مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۴
۷۹۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۸ مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۲۸
۷۹۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۹ مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۱۸
۸۰۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۰ مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۲۵
۸۰۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۲ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۰۶
۸۰۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۶ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۰۵
۸۰۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۷ مورخ ۱۳۸۵/۰۳/۰۲
۸۰۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۰ مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۳
۸۰۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۰۹
۸۱۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۰۷
۸۱۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۶ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۱۴
۸۱۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۲۱
۸۱۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۱۲
۸۱۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۹
۸۲۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۷
۸۲۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۰
۸۳۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۹ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۰۱
۸۳۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۱۸
۸۳۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۲۴
۸۳۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۱
۸۳۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۴
۸۳۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۷ مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۱
۸۴۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۸
۸۴۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۹ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۱
۸۴۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۸
۸۴۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۸
۸۴۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۴
۸۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۰۵
۸۵۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۵ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۲۶

۱۵۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۹ مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۲۴
۱۵۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۵
۱۶۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۶
۱۶۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲
۱۶۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۴ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵
۱۶۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۶ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴
۱۶۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳
۱۶۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰
۱۷۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲
۱۷۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۸ مورخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۱
۱۷۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۲ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۰
۱۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۵ مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۷
۱۸۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۷ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۴
۱۸۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۱
۱۸۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۷ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۸
۱۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۲
۱۸۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۵
۱۹۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۷
۹۰۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۶
۹۰۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۷
۹۰۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۶

فصل سوّم: آرای وحدت رویه ثبتی ۹۱۳

۹۱۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۹۱۲ مورخ ۱۳۳۷/۱۰/۰۲
۹۱۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۴۶ مورخ ۱۳۳۸/۰۸/۰۳
۹۱۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰۹ مورخ ۱۳۳۹/۰۴/۲۷
۹۱۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۴۰ مورخ ۱۳۴۴/۰۷/۲۷
۹۱۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲ مورخ ۱۳۴۷/۰۷/۰۳
۹۲۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۰ مورخ ۱۳۴۸/۱۱/۰۱
۹۲۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۳ مورخ ۱۳۵۱/۰۸/۱۰
۹۲۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۲۷ مورخ ۱۳۵۳/۰۳/۱۵
۹۲۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹/۲۹ مورخ ۱۳۶۰/۰۱/۱۵

۹۲۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۶۰/۰۳/۱۶
۹۲۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۲ مورخ ۱۳۶۲/۰۱/۲۲
۹۲۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷ مورخ ۱۳۶۲/۰۳/۰۲
۹۲۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۰۳
۹۳۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۴۸ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۲۴
۹۳۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۱ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۰۸
۹۳۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۳ مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۲
۹۳۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۴ مورخ ۱۳۶۵/۰۹/۱۱
۹۳۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۵ مورخ ۱۳۶۵/۰۹/۲۰
۹۳۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱ مورخ ۱۳۶۵/۱۱/۳۰
۹۳۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۶ مورخ ۱۳۶۶/۰۹/۱۷
۹۳۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۸ مورخ ۱۳۶۷/۰۳/۰۴
۹۳۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱۲ مورخ ۱۳۶۷/۰۸/۰۲
۹۳۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۴ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۳۰
۹۴۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۵ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۳۰
۹۴۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۶ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۳۰
۹۴۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۱ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۱
۹۴۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۰ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۲۱
۹۴۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۸ مورخ ۱۳۷۰/۰۹/۱۹
۹۴۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۹ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۰
۹۴۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۹ مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۱۳
۹۵۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۱ مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۲۵
۹۵۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۵ مورخ ۱۳۷۶/۰۱/۱۹
۹۵۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۱/۱۸
۹۵۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۶ مورخ ۱۳۷۷/۰۴/۰۹
۹۵۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۰۱/۲۰
۹۵۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۵ مورخ ۱۳۸۳/۰۱/۱۸
۹۵۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۰۱
۹۶۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۱ مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۲۶
۹۶۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۳ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۰۹
۹۶۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۷ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۴
۹۶۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۲
۹۶۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱

۹۷۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۸ مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۲۴
۹۷۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۵
۹۷۸.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۰ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰
۹۷۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۸۴ مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۲۶

فصل چهارم: آرای وحدت رویه اداری ۹۸۱

۹۸۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹ مورخ ۱۳۵۱/۱۲/۰۹
۹۸۳.....	رأی وحدت رویه شماره ۸۴ مورخ ۱۳۵۳/۰۹/۲۰
۹۸۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۹۱ مورخ ۱۳۵۳/۱۰/۰۴
۹۸۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۵۳/۱۰/۰۴
۹۸۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۴ مورخ ۱۳۵۳/۱۲/۱۲
۹۹۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۵ مورخ ۱۳۵۶/۱۲/۰۸
۹۹۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۵۸/۰۴/۲۵
۹۹۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲ مورخ ۱۳۵۸/۰۴/۲۵
۹۹۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۳ مورخ ۱۳۶۰/۰۲/۰۵
۹۹۵.....	رأی وحدت رویه شماره ۳۸ مورخ ۱۳۶۰/۱۰/۲۸
۹۹۷.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۶ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۱۵
۹۹۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۲ مورخ ۱۳۶۶/۰۲/۱۰
۱۰۰۰.....	رأی وحدت رویه شماره ۵۱۶ مورخ ۱۳۶۷/۱۰/۲۱
۱۰۰۱.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۷ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۳۱
۱۰۰۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۵ مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۱۳
۱۰۰۶.....	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۲ مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۸
۱۰۰۹.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۰ مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۰۳
۱۰۱۲.....	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵
۱۰۱۴.....	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۷ مورخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۱
۱۰۱۵.....	فهرست آرای وحدت رویه؛ (فاقد اعتبار).....

ضمیمه ۱۰۱۷

منابع و مأخذ ۱۰۲۵

فهرست چکیده آرای وحدت رویه^۱

شماره صفحه	چکیده رأی	شماره رأی
حقوق مدنی		
۸۶	معیار تصرف، به عنوان مالکیت.	۶۹۹
۹۰	عدم جواز فروش مال موقوفه، مگر در موارد خاص.	۸۵۱
۹۴	امکان اثبات عقد وقف به وسیله شهادت شهود.	۳۹۲۵
۹۷	مقررات حاکم بر معامله به قصد فرار از دین.	۲۹۴۰
۱۰۲	مقررات حاکم بر تنفیذ وصیت‌نامه.	۱۵۳۶
۱۰۵	عبارت «نسلاً بعد نسل»، دلالت بر «ترتیب» دارد، نه «تشریک».	۳۵۶۱
۱۰۶	معامله با حق استرداد و عدم جواز مطالبه اجرت‌المثل از متصرف.	۱۵۵۴
۱۱۱	اثر شهادت شهود برای حذف یکی از دو نام مذکور در سند سجلی.	۲۲۴
۱۱۶	استقلال شخصیت حقوقی شرکت تجاری از شخصیت مدیر آن.	۴۲
۱۲۰	نفوذ وصیت مازاد بر ثلث ترکه نسبت به سهم وراثتی که آن را تصدیق کرده‌اند.	۵۴
۱۲۲	اعلام دادستان و ذی‌نفعان نسبت به حجر محجورین.	۷۲
۱۲۵	اثر حقوقی انتقال قسمتی از مورد اجاره از جانب مستأجر اول به مستأجر دوم.	۹
۱۲۹	تسری ماده ۴ قانون روابط مالک و مستأجر نسبت به دعاوی مطروحه.	۹۵
۱۳۱	دادخواست‌های تخلیه صادره بر اساس قانون مصوب ۱۳۳۹.	۱۱۳
۱۳۳	مفهوم عبارت شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی، شاخص کل در کل کشور است.	۱۱۴
۱۳۵	عدم صلاحیت مراجع ثبتی در خصوص تقسیم املاک محجورین و غایبین مفقودالاثراً.	۳۵۳۰
۱۳۶	مسئولیت متهم صغیر به جبران ضرر و زیان ناشی از جرم.	۲
۱۳۸	گستره شمول ماده واحده تقلیل اجاره بهای واحدهای مسکونی مصوب ۱۳۵۸.	۷
۱۴۲	دُخول، مطلقاً سبب سقوط ولایت پدر در امر ازدواج برای دختر است.	۱
۱۴۹	اثر مرجعیت عام محاکم دادگستری در قوانین اجاره.	۴

۱. در این قسمت از کتاب، فهرست مختصری از چکیده تمام آرای وحدت رویه مندرج در این کتاب به صورت، «مختصر»، جهت سهولت در استفاده از آرای وحدت رویه درج شده است، در نتیجه برای مشاهده متن کامل آرای وحدت رویه به خود آرای وحدت رویه مندرج در همین کتاب مراجعه نمایید.

۱۵۱	لزوم رعایت قواعد و عادات مسلم ایرانیان غیر شیعه از طرف محاکم.	۳۷
۱۵۶	تصرف در امور مالی، توسط صغیر منوط به احراز سن بلوغ و اثبات رشد است.	۳۰
۱۶۲	طریقت داشتن سند سجلی در اثبات بلوغ.	۵۱۸
۱۶۵	شمول مقررات مواد ۱ ق.ر.م.م مصوب ۱۳۶۲ و ۴۹۴ ق.م. به کلیه اماکن مسکونی.	۵۲۰
۱۶۸	لزوم حضور مستأجر کل در جریان دعوی علیه مستأجر جزء.	۵۶۵
۱۷۱	مطب پزشکان «استیجاری» محل کسب و پیشه و یا تجارت نیست.	۵۷۶
۱۷۵	دفتر وکالت دادگستری از مصادیق محل کسب و پیشه و تجارت نیست.	۶۰۷
۱۷۹	زانی، پدر عرفی طفل تلقی می‌شود.	۶۱۷
۱۸۴	قلمرو اجرایی ماده واحده الحاقی به قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۶۵.	۶۱۸
۱۸۷	عدم نفوذ تصرفات منافی حق مرتهن.	۶۲۰
۱۹۱	خروج غرفه‌های واقع در پایانه‌های مسافربری از شمول ق.ر.م.م مصوب ۱۳۵۶.	۶۳۶
۱۹۸	عدم مبنایت ماده واحده قانون الحاق یک تبصره به ماده ۱۰۸۲ ق.م. با ماده ۴ ق.م.	۶۴۷
۲۰۱	صدور حکم تقسیط مهر، مسقط حق حبس زوجه نیست.	۷۰۸
۲۰۷	اعاده وضعیت سابق و جبران خسارت وارده به دلیل ممنوعیت حفر چاه.	۷۱۳
۲۱۱	اثر عدم تمکین زوجه از زوج.	۷۱۶
۲۱۵	فرض تساوی مسؤولیت هر یک از رانندگان مقصر.	۷۱۷
۲۱۹	حق حبس زوجه در صورت حال بودن مهر.	۷۱۸
۲۲۳	مرجع صالح برای رسیدگی به درخواست تقسیم ترکه.	۷۱۹
۲۲۶	ضرورت رسیدگی قضایی در صورت نامعلوم بودن تاریخ واقعه فوت.	۷۳۲
۲۲۹	الزام بایع به جبران خسارات ناشی از کاهش ارزش ثمن در صورت اثبات آن.	۷۳۳
۲۳۵	حمایت از زیاندیدگان حوادث رانندگی با ایجاد صندوق تأمین خسارت‌های بدنی.	۷۳۴
۲۴۴	عدم ضرورت حضور قاضی مشاور زن در دادگاه‌های عمومی حقوقی.	۷۴۱
۲۵۰	مطالبه اراضی تصرف و تملک شده از سوی شهرداری‌ها و صلاحیت محاکم دادگستری.	۷۴۷
۲۵۴	لزوم سبق محکومیت قطعی مدیون برای تحقق جرم «انتقال مال به قصد فرار از دین».	۷۷۴
۲۵۸	جمع شرط تنصیف دارایی با اجرت‌المثل کارهای انجام گرفته شده توسط زوجه.	۷۷۹
۲۶۳	بیمه‌نامه‌های موضوع بند (ب) ماده ۱۱۵ قانون برنامه توسعه پنجم.	۷۸۱
۲۶۹	تعیین مبلغ وجه التزام در تعهدات پولی.	۸۰۵
۲۷۷	عدم مسؤولیت بیمه‌گر نسب به پرداخت خسارت بدنی به راننده مسبب و فاقد گواهینامه.	۸۰۶

۲۸۵	اثر شرط ضمن عقد بیع و تحقق شرط و اعمال حق فسخ	۸۱۰
۲۹۳	میزان غرامت، عنداللزوم با ارجاع امر به کارشناس و بر اساس میزان افزایش قیمت (تورّم) اموالی که از نظر نوع و اوصاف مشابه همان مبیع هستند، تعیین می‌گردد	۸۱۱
حقوق تجارت		
۳۰۰	حق استفاده کلیه دیان از اموال متوقف.	۳۲۷۱
۳۰۳	مسئولیت تضامنی مسئولان پرداخت برات در برابر دارنده آن و آثار مترتب بر آن.	۱۲
۳۰۷	حقوق دارنده اسنادی نظیر «برات، چک و فته طلب».	۶۲۳
۳۰۹	عدم امکان مطالبه خسارت تاخیر تأدیه ایام بعد از تاریخ توقف.	۱۵۵
۳۲۴	عدم شناسایی حق تقدم برای وزارت دارایی در امر وصول مالیات از «تاجر ورشکسته».	۲۱۲
۳۳۳	عدم امکان توقیف ورشکسته.	۲۹۰
۳۳۸	اثر عدم ارائه دفاتر بازرگانی از طرف تاجر.	۶۲
۳۴۳	درتعریف چک بلامحل.	۳۴
۳۴۴	دارنده چک؛ شخصی است که برای اولین بار چک را به بانک ارائه داده است.	۳۱
۳۴۵	امکان رسیدگی غیابی در خصوص اتهام صدور چک بلامحل.	۵
۳۴۶	متصدی حمل و نقل؛ مسئول جبران خسارات.	۲۹
۳۴۸	گواهی عدم پرداخت وجه چک به منزله‌ی واخواست چک می‌باشد.	۵۳۶
۳۵۰	نقل و انتقال متضمن ضرر سایر طلبکاران تاجر ورشکسته، بعد از تاریخ توقف.	۵۶۱
۳۵۲	مهلت یک ساله مقرر در ماده ۲۸۶ ق.ت.	۵۹۷
۳۵۳	تکالیف تاجر متقاضی صدور حکم ورشکستگی.	۷۶۳
۳۵۵	خسارت تأخیر تأدیه‌ی ایام توقف را از تاجر ورشکسته.	۷۸۸
۳۵۸	اعتراض کلیه‌ی اشخاص ذینفع به احکام صادره در خصوص موضوع ورشکستگی.	۷۸۹
۳۶۳	بطلان شرط مندرج در قرارداد اعطای تسهیلات بانکی نسبت به سود مازاد بر مصوبات بانک مرکزی	۷۹۴
۳۷۳	مبدأ محاسبه خسارت تأخیر تأدیه بر مبنای نرخ تورّم، تاریخ چک است.	۸۱۲
آیین دادرسی مدنی		
۳۷۸	امور قیمومت محجور با دادگاه محل اقامت محجور است.	۲۲۴
۳۷۹	تقدم و اولویت صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده به نسب.	۱۶۷۸
۳۸۰	تصفیه ترکه بازرگان متوفی که وراث او معلوم نباشد.	۱۷۹۸
۳۸۱	قبول دادخواست فرجامی نسبت به احکام تصرف عدوانی.	۱۹۹۹

۳۸۲	با ضمیمه نبودن وکالتنامه وکیل، دادخواست فرجامی قابل رد است.	۱۸۵۵
۳۸۳	مرجع صالح برای رسیدگی به اختلافات مربوط به قانون اصلاح توسعه معابر.	۲۱۱۱
۳۸۴	محکمه صالح در رسیدگی به دعوی، در صورت امتناع دادرس از رسیدگی.	۳۸۳۷
۳۸۵	تصمیم دادگاه راجع به عزل قیّم قابل پژوهش است.	۲۴۶۷
۳۸۶	احکام مربوط به حجر قابل فرجام‌خواهی است.	۸۰۰
۳۸۷	رد دادخواست به دلیل کسری نسخ دادخواست فرجامی و پیوست‌های قانونی آن.	۱۵۴۲
۳۸۸	در خصوص ثبت علائم تجارتي، دادگاه ملزم به ارجاع امر به کارشناس نمی‌باشد.	۱۶۷۳
۳۸۹	مقررات حاکم بر رفع نقص از دادخواست.	۱۶۷۴
۳۹۰	حدود اختیارات وکیل تسخیری.	۳۲۲۲
۳۹۳	عدم جواز توقف دادرسی، به صرف عدم حضور یا عدم درخواست کتبی متقاضی.	۵۷۲
۳۹۴	پرداخت هزینه دادرسی از طرف یکی از محکومان تضامنی.	۶۲۲
۳۹۵	صلاحیت محاکم در خصوص رسیدگی به دعاوی مالکین اراضی.	۱۲۵۵
۳۹۶	قابلیت پژوهش از تصمیم دادگاه در خصوص صدور گواهی عدم امکان سازش.	۲۴
۳۹۷	تسری قانون روابط مالک و مستأجر در نقاطی که در تاریخ صدور رأی لازم‌الاجرا باشد.	۷۱
۳۹۸	«وجه نقد» مندرج در ماده ۵۲۲ ق.آ.د.م، اعم است از پول رایج ایران و پول خارجی.	۹۰
۴۰۰	صلاحیت محلی در رسیدگی به دعاوی اموال منقول نافی قاعده عمومی صلاحیت نیست.	۹
۴۰۱	مناطق صلاحیت تاریخ تقدیم دادخواست است.	۵۹/۲۸
۴۰۳	رسیدگی نسبت به دعاوی راجع به دیون محکومین به طرفیت بنیاد مستضعفان.	۱۸
۴۰۴	سابقه ابلاغ در مرحله بدوی، پژوهشی و فرجامی.	۲۳
۴۰۶	مرجع رسمی تظلمات، و شکایات دادگستری است.	۴۰
۴۰۷	عدم معافیت شرکت‌های وابسته به دولت از پرداخت هزینه‌های دادرسی.	۶
۴۰۹	دادگاه صالح در خصوص رسیدگی به دعاوی مربوط به بانک‌های ملی شده.	۱۳
۴۱۱	تعیین دادگاه صالح در مورد رد یا امتناع دادرس از رسیدگی.	۳۰
۴۱۲	دادگاه صالح در خصوص رسیدگی به دعاوی راجع به اموال غیرمنقول.	۳۱
۴۱۴	مرجع صالح برای رسیدگی به اعتراض و شکایات ناشی از تصمیم کمیسیون‌های اداری.	۴۷
۴۱۶	لزوم رسیدگی مجدد پس از نقض فرجامی.	۵۱
۴۱۷	دیوان عالی کشور، مرجع حل اختلاف بین دادگاه‌های دادگستری و دیوان عدالت	۲۸

	اداری.	
۴۱۸	محاكم عمومی، مرجع صالح در خصوص تغییر نام صاحب سند سجلی از حیث جنسیت.	۵۰۴
۴۱۹	صلاحیت مراجع حل اختلاف قانون کار.	۵۰۷
۴۲۲	رسیدگی به دعاوی نسب در صلاحیت محاکم خانواده قرار دارد.	۵۱۳
۴۲۴	مرجع صالح برای حل اختلاف محاکم حقوقی شهرستان‌های واقع در حوزه یک استان.	۵۱۵
۴۲۵	صلاحیت محاکم خانواده در تعیین امین برای اداره اموال غایب مفقودالاثر.	۵۳۲
۴۲۷	مرجع صالح برای رسیدگی به اعتراض نسبت به رأی وزارت نیرو.	۵۳۷
۴۲۸	صلاحیت دادگاه‌های حقوقی در اخراج ثلث از ماترک.	۵۴۲
۴۲۹	عدم معافیت شرکت‌های تحت پوشش بنیاد مستضعفان از پرداخت هزینه دادرسی.	۵۴۳
۴۳۱	رسیدگی به شرایط و اوصاف خاص مقرر شده برای متولی از جانب واقف.	۵۵۲
۴۳۲	مرجع صالح در رسیدگی به شکایات از شهرداری‌ها.	۵۵۶
۴۳۴	دعوی برای وصول بدهی کارخانه که به ثبت رسیده باید علیه کارخانه اقامه شود.	۵۵۷
۴۳۷	درخواست صدور پروانه دندانپزشکی جنبه ترافیعی ندارد.	۵۵۸
۴۳۸	صلاحیت دادگاه خانواده در خصوص رسیدگی به دعاوی راجع به مهر.	۵۷۴
۴۴۰	صلاحیت محاکم انقلاب.	۵۷۵
۴۴۲	ادعای مالکیت در خصوص اموال حین‌الفوت مورث.	۵۷۹
۴۴۳	دعوی خلع ید از اعیان غیرمنقول، از دعاوی غیرمالی است.	۵۸۵
۴۴۵	نحوه تعقیب انتظامی مترجمان رسمی متخلف.	۵۸۸
۴۵۰	مناطق صلاحیت دادگاه، تاریخ تقدیم دادخواست است.	۵۹۶
۴۵۱	وکیل تسخیری، حق تجدیدنظر خواهی دارد.	۵۹۸
۴۵۲	شکایت بانک ملی نسبت به آراء صادره از هیات‌های حل اختلاف موضوع قانون کار.	۶۰۲
۴۵۴	حکومت قانون مدنی در نقاطی که قانون اصلاحات ارضی به مورد اجرا گذاشته نشده.	۶۰۳
۴۵۵	مطالبه دستمزد و حقوق پیمانکار نسبت به کار انجام شده.	۶۰۴
۴۵۶	لازم‌الاتباع بودن نظر مرجع عالی در اختلاف صلاحیت بین محاکم.	۶۰۵
۴۵۸	کلیه آرای محاکم عمومی در دعاوی غیرمالی قابل تجدیدنظر است.	۶۰۹
۴۶۰	مرجع صالح در رسیدگی به اعتراض به آرای شعب تحقیق سازمان حج و اوقاف.	۶۱۲
۴۶۱	مرجع صالح در رسیدگی به دعاوی راجع به غیرمنقول.	۶۴۳
۴۶۳	مرجع رسیدگی جهت رفع اختلاف مربوط به ساختمان‌ها و تأسیسات دستگاه‌های دولتی.	۶۴۶

۴۶۶	صلاحیت اداره تحقیق اوقاف در رسیدگی به موضوع تعیین متولی.	۶۵۵
۴۶۷	دعوی اعسار در زمره دعاوی غیر مالی است که قابل درخواست تجدیدنظر می‌باشد.	۶۶۲
۴۷۱	زندانی بودن محکوم‌علیه شرط لازم جهت اقامه دعوی اعسار از محکوم‌به نیست.	۶۶۳
۴۷۳	کلیه دعاوی مربوط به طلاق قابل رسیدگی فرجامی است.	۶۶۶
۴۷۴	رسیدگی دادگاه‌ها محدود به موضوع خواسته است.	۶۷۰
۴۷۶	تعدد محاکم صالح برای اقامه دعوی توسط دارنده چک.	۶۸۸
۴۷۸	اعتراض سازمان‌های دولتی نسبت به آرای کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری.	۶۹۹
۴۸۱	دعوی مطالبه مهریه از حیث صلاحیت دادگاه.	۷۰۵
۴۸۲	برای اقامه دعاوی حقوقی، شکایت از آراء و دفاع از آنها دخالت وکیل قانوناً الزامی نیست.	۷۱۴
۴۸۴	قابلیت استماع دعوی اعسار.	۷۲۲
۴۸۵	تقسیم وجه سند لازم‌الاجراء از سوی اداره ثبت.	۷۲۳
۴۸۷	قابلیت تجدیدنظر بودن احکام مستند به قسمت اخیر بخش اول ماده ۱۴۷ ق. ا.م.	۷۲۵
۴۸۹	صلاحیت محلی دادگاه رسیدگی کننده به دعاوی راجع به اسناد ثبت احوال.	۷۲۶
۴۹۰	اثر تغییر قاضی صادرکننده قرار امتناع از رسیدگی.	۷۳۵
۴۹۱	عزل و تعیین قیم جدید و تعیین قیم موقت.	۷۵۳
۴۹۲	تقاضای زوجین برای دریافت جنین از امور ترافعی نیست.	۷۵۵
۴۹۴	خسارت تأخیر تأدیه محکوم‌به خارج از صلاحیت هیأت‌های تشخیص اداره کار.	۷۵۷
۴۹۵	دیوان عالی کشور، مرجع حل اختلاف بین محاکم خانواده و محاکم حقوقی.	۷۶۹
۴۹۷	مطالبه خسارت حق الوکاله توسط ادارات دولتی.	۷۷۱
۴۹۸	قابلیت تجدیدنظر از آرای صادره قاضی شورا در دعاوی خانوادگی.	۷۷۳
۴۹۹	وظیفه وکلای دادگستری به الصاق و ابطال تمبر مالیاتی به میزان مقرر در قانون.	۷۸۰
۵۰۲	نظرات شورای انتظامی نظام مهندسی.	۷۸۶
۵۰۴	شیوه رسیدگی به دعاوی جبران خسارت ناشی از تقصیر یا اشتباه قاضی.	۷۹۱
۵۰۵	قابلیت تجدیدنظرخواهی از آرای کمیسیون رسیدگی به امور آب‌های زیرزمینی.	۷۹۲
۵۰۶	امکان قابلیت استماع فرجام خواهی، نسبت به قرار رد دادخواست اعاده‌ی دادرسی.	۷۹۳
۵۰۷	صلاحیت کمیسیون رفع تداخلات محدود به موارد مصرح در قانونی است.	۸۰۱
۵۱۰	دادگاه مُعْطِی نیاست، صلاحیت رسیدگی به اعتراض عملیات اجرایی را نیز دارد.	۸۰۲
۵۱۴	شکایات از آرای کمیسیون موضوع م ۱۰۰ ق.ش در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	۸۰۳

۵۱۶	دادسرای صالح برای نظارت بر امور مجبور در صورت تغییر محل اقامت وی، همان دادگاه محل اقامت مجبور است.	۸۱۶
۵۲۰	رسیدگی به فرجام خواهی محکوم علیهی که در مهلت تجدیدنظر، حق تجدیدنظر خواهی خود را یک طرفه اسقاط و فرجام خواهی نموده باشد، امکان دارد.	۸۱۹
حقوق جزا		
۵۲۷	رانندگی کامیون با گواهینامه پایه دوم.	۱۶۷
۵۳۰	استفاده از سند مجعول.	۱۱۸۸
۵۳۱	مفهوم آلت قتاله، (به تناسب موضع اصابت و یا کشته بودن)	۴۶۶۸
۵۳۲	رانندن تراکتور بدون پروانه.	۳۷۰۱
۵۳۳	مأمورین جنگلبانی، نیز می‌توانند شاکی خصوصی باشند.	۲۳۱
۵۳۵	مجازات تهیه و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی تقلبی یا فاسد.	۱۹۲۹
۵۴۱	مقررات حاکم بر قاچاق کالا و ارز در حقوق کنونی.	۳۰۶۷
۵۴۳	نسخ مقررات بند ۳ ماده ۹ آئین نامه اجرایی قانون منع کشت خشخاش مصوب سال ۱۳۳۴.	۴۷۱۷
۵۴۴	تبعیت دادگاه حقوقی از تصمیم محکمه جزایی در خصوص جنون متهم.	۱۹۹۵
۵۴۵	ابقای عنوان قضایی در مورد قاضی منفصل در صورت فسخ رأی محکمه انتظامی قضات.	۶۱
۴۵۶	مجازات مخفی کننده مواد مخدر.	۱۳۱
۴۵۸	قابل گذشت بودن برخی جرائم مرتبط با امور رانندگی.	۱۰۶
۵۵۰	افتادن یک دندان عرفاً نقص عضو تلقی نمی‌گردد.	۲۴
۵۵۱	قطع اشجار مشترک بین چند نفر به وسیله یکی از شرکاء.	۱۰
۵۵۵	خروج جرایم غیر عمدی از شمول مقررات مربوط به تکرار جرم.	۲۵
۵۵۶	مدت مرور زمان تعقیب انتظامی در حقوق کنونی.	۴۲
۵۵۷	عفو محکومان در معاونت به قتل.	۵۱
۵۵۸	لغو حکم مجازات تعلیقی به علت ارتکاب جرم دیگر در مدت تعلیق.	۳۴
۵۵۹	آثار محکومیت‌های کیفری قبل از تصویب لایحه قانونی عفو متهمان و محکومان جزایی.	۵۹/۲۴
۵۶۰	بزهی که قبل از تصویب لایحه قانونی عفو عمومی متهمان و ... واقع شده است.	۵۹/۲۵
۵۶۱	ترک انفاق زن و فرزند، فعل واحد محسوب می‌شود. (تعدد معنوی)	۳۴
۵۶۳	جرائم متعدد اطفال؛ بدون رعایت مقررات مربوط به تعدد جرم.	۳۵

۵۶۴	لزوم تصمیم دادگاه در خصوص وسائل صید و شکار.	۳۹
۵۶۵	مجازات معتادان با استناد به قوانین لازم‌الاجرا.	۱۴
۵۶۷	وضعیت حقوقی کالاهایی که با اجازه مقامات محلی وارد می‌شوند.	۲۲
۵۶۸	نگهداری و داد و ستد با اوزان و مقیاس‌های تقلبی.	۲۹
۵۷۰	انحصار دخانیات و قاچاق آن.	۵
۵۷۲	قتل خطئی و تخلف مقتول.	۱۳
۵۷۳	در تعیین صلاحیت دادگاه برای رسیدگی به جرم شکستگی استخوان.	۱۳
۵۷۴	قتل غیر عمدی ناشی بی‌احتیاطی یا عدم مهارت راننده یا عدم رعایت و اثر گذشت شاکی.	۳۴
۵۷۶	دیه شکستگی استخوان بینی.	۴۰
۵۷۷	غیر قابل گذشت و قابل تخفیف بودن جرم کلاهبرداری.	۵۲
۵۷۸	شمول قانونی عفو عمومی متهمان و محکومان جزایی به جرم تصرف عدوانی.	۹
۵۸۰	ارتکاب قتل غیر عمد، قبل از تصویب قانون تعزیرات.	۱۱
۵۸۱	توهین به مأمور دولت به مناسبت انجام وظیفه در زمره جرائم غیر قابل گذشت قرار دارد.	۱۲
۵۸۲	امکان قصاص جانی با تأمین سهم صغار.	۳۱
۵۸۳	قتل غیر عمدی در اثر بی‌احتیاطی در رانندگی در حکم شبه عمد است.	۳۲
۵۸۵	رسیدگی به جرم گرانفروشی در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است.	۳۶
۵۹۰	ماده ۱۰ ق.م.ا. منصرف از قوانین و احکام الهی از جمله راجع به قصاص می‌باشد.	۴۵
۵۹۱	بی‌احتیاطی منتهی به قتل یا جرح یا نقص عضو.	۵۲۲
۵۹۲	مطالبه نفقه از جانب زوجه.	۵۲۵
۵۹۳	عدم تأثیر رضایت شاکی در تعقیب جزایی و کیفری عمومی جرم سرقت.	۵۳۰
۵۹۴	امکان تبدیل حبس تعزیری به جزای نقدی.	۵۴۰
۵۹۵	خروج مزایای اعطایی به کارمند دولت از مصادیق درآمدهای نامشروع اصل ۴۹ ق.ا..	۵۷۲
۵۹۸	تعقیب جزایی متخلفین از پیمان‌های ارزی.	۵۸۴
۶۰۰	عدم شمول تخفیف نسبت به رد عین مال موضوع قاچاق و پرداخت دو برابر جریمه.	۵۸۷
۶۰۲	عدم تأثیر گذشت شاکی در جنبه عمومی جرم خیانت در امانت.	۵۹۱
۶۰۳	گستره قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷.	۵۹۴
۶۰۶	پرداخت جریمه در جرم ورود مشروبات الکلی.	۵۹۵
۶۰۸	قانون صدور چک و مجازات‌های کیفری.	۶۰۸

۶۰۹	جرم تخلف از پیمان ارزی.	۶۱۶
۶۱۱	موارد تعیین ارش.	۶۱۹
۶۱۲	استفاده از سند مجعول عملی مستقل از جعل محسوب است.	۶۲۴
۶۱۷	ضبط اموال و ادوات جرم به تبع امر جزائی و به حکم قانون.	۶۲۵
۶۱۸	کیفر حبس مقرر در ماده ۱ ق.ت.م.ا.ک مصوب ۱۳۶۷.	۶۲۸
۶۱۹	صدور حکم تصحیحی در اجرای مقررات مربوط به تعدد جرم.	۶۳۱
۶۲۱	مجازات زوج به دلیل عدم پرداخت نفقه منوط به تمکین زوجه است.	۶۳۳
۶۲۳	شروع به جرم.	۶۳۵
۶۲۵	ماده ۷۱۸ قانون مجازات اسلامی از مصادیق بارز تعدد معنوی است.	۶۳۸
۶۲۶	تعیین مجازات کمتر از ۹۱ روز حبس.	۶۴۲
۶۲۷	نگهداری ترقه‌های با قدرت انفجار پایین.	۶۴۴
۶۲۸	صرف نگهداری نوارهای ویدیویی مبتذل و مستهجن، فاقد جنبه جزایی است.	۶۴۵
۶۳۰	ایام بازداشت قبلی و تأثیر در محکومیت جزای نقدی.	۶۵۴
۶۳۲	شرایط الغای قرار تعلیق اجرای.	۶۷۱
۶۳۳	پرداخت ارش به عنوان دیه.	۶۸۳
۶۳۴	قاچاق و کالای مکشوفه در داخل کشور.	۶۸۴
۶۳۵	تخریب منابع ملی به منظور تصرف و قطع اشجار و تعدد مادی جرم.	۶۸۵
۶۳۷	دیه شکستگی دو استخوان از یک عضو.	۶۹۱
۶۳۸	نحوه درخواست اعاده دادرسی برای محکومان به قصاص نفس.	۷۳۷
۶۳۹	آمره بودن ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ اصلاحی ۱۳۹۹.	۷۳۸
۶۴۲	تعیین ارش برای از بین بردن طحال.	۷۴۰
۶۴۴	کیفر حبس ملاک تشخیص درجه مجازات.	۷۴۴
۶۴۷	الزامی بودن تعیین و اعمال مجازات جایگزین حبس.	۷۴۶
۶۵۲	دیه شکستگی استخوان بینی، بدون ایجاد عیب و نقص اصلاح.	۷۶۱
۶۵۳	عدم اجرای مقررات آزادی مشروط در خصوص محکومان به حبس ابد.	۷۶۴
۶۵۴	فرجام خواهی محکومان جرائم مواد مخدر محکوم به اعدام.	۷۶۵
۶۵۶	نحوه اجرای مقررات تبصره ذیل ماده ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی.	۷۶۶
۶۵۷	بزه موضوع ماده ۶۳۷، در زمره جرایم منصوص شرعی نیست.	۷۷۰
۶۵۸	ماده ۱۳۷ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ (۱۳۹۹) و جرایم مواد مخدر.	۷۷۶
۶۶۰	صندوق تأمین خسارت‌های بدنی.	۷۷۷

۶۶۲	قابلیت تعلیق جرایم مذکور در ماده ۷۰۲ قانون مجازات اسلامی.	۷۷۸
۶۶۴	تشدید مجازات شلاق تعزیری با رعایت سایر شرایط قانونی، فاقد اشکال است.	۷۹۵
۶۶۶	دیه ترک برداشتن استخوان ساعد دست.	۷۸۲
۶۶۸	مبنای محاسبه و اعمال تخفیف، در خصوص محکومان مواد مخدر.	۷۸۳
۶۷۰	حق تجدیدنظرخواهی دادستان در خصوص آرای برائت صادره از محاکم انقلاب.	۷۸۵
۶۷۲	بیت‌المال و پرداخت دیه.	۷۹۰
۶۷۴	کارکنان بانک‌های خصوصی از مصادیق مأمورین به خدمات عمومی موضوع ماده ۵۹۸.	۷۹۸
۶۷۶	در خصوص نحوه مسئولیت سارقان در رد مال مسروقه.	۷۹۹
۶۷۸	«واردکننده‌ی صدمه اولیه»؛ و مسئولیت جراحات ایجاد شده در معالجات پزشکی.	۸۰۴
۶۸۳	جزای نقدی ملاک تعیین درجه جرم نیست.	۸۰۷
۶۸۷	اثرگذاری توبه قبل از قطعیت حکم.	۸۱۳
۶۹۲	عدم شمول ماده ۴ در خصوص فرستادن مواد مخدر از نقطه‌ای به نقطه‌ای دیگر در داخل کشور.	۸۱۴
۶۹۶	عدم امکان تعیین مجازات تعزیری برای جنبه عمومی جرم بر اساس قسامه.	۸۱۵
آیین دادرسی کیفری		
۷۰۴	مرجع صالح جهت رسیدگی به جرایم عمومی ضابطین دادگستری.	۳۴۹۸
۷۰۵	کذب بودن شهادت گواهان بایستی به موجب حکم قطعی باشد.	۳۷۰۰
۷۰۶	صلاحیت محاکم عمومی در رسیدگی به ترمرد اشخاص عادی در مقابل مأمورین.	۳۷۰۳
۷۰۷	مبدأ مرور زمان بزه ثبت ملک غیر، تاریخ ثبت ملک در دفتر املاک است.	۴۲۵۳
۷۰۸	در صلاحیت محاکم نظامی.	۵۰۷۱
۷۱۰	مبدأ مرور زمان جرم افتراء.	۲۲۸
۷۱۱	اثر انتزاع محل وقوع بزه در صلاحیت محکمه.	۳۳
۷۱۲	دعوی ضرر و زیان مدعی خصوصی.	۵۶
۷۱۴	اعاده دادرسی در خصوص محکومان نظامی.	۲۵
۷۱۵	دادگاه صالح در رسیدگی به جرایم و تخلفات مندرج در لایحه قانونی نظام صنفی.	۳۷
۷۱۶	ضروری بودن صدور قرار بازداشت موقت در اتهام ایراد جرح با کرد.	۳۲
۷۱۷	صلاحیت محکمه حقوقی در رسیدگی به دعوی مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم.	۱۰
۷۱۹	دادگاه صالح به جرائم داخل در صلاحیت دیوان کیفر کارکنان دولت.	۲۵
۷۲۰	ضرورت مداخله وکیل تسخیری در برخی جرائم.	۱۵

۷۲۲	رسیدگی به جرم قاچاق اسلحه در صلاحیت، دادگاه انقلاب قرار دارد.	۱۷
۷۲۴	الزامی بودن مداخله وکیل در اموری که مجازات قانونی آن اعدام است.	۵۰۱
۷۲۶	صلاحیت محاکم عمومی و انقلاب نسبت به یکدیگر، از نوع صلاحیت ذاتی است.	۵۱۴
۷۲۷	نظر دادرس دادگاه کیفری بر قابل تعقیب دانستن متهم از موارد رد دادرس نمی‌باشد.	۵۱۷
۷۲۹	صلاحیت دادسراها و دادگاه‌های انقلاب.	۵۲۱
۷۳۰	تجدیدنظر در حکم دادگاه به منظور تغییر نوع دیه مجوز قانونی ندارد.	۵۲۳
۷۳۱	رسیدگی دیوان عالی کشور و اثر آن در خصوص رد دادرس.	۵۲۴
۷۳۲	ماده ۲۱ ق.آ.د.ک ۱۳۹۲، ناظر به اختلاف در حق مالکیت نسبت به اموال غیر منقول است.	۵۲۹
۷۳۳	محکمه صالح در مناطقی که دادگاه کیفری یک تشکیل نشده باشد.	۵۳۵
۷۳۵	نقض حکم محکمه قبل از رسیدگی به درخواست اعاده دادرسی فاقد مجوز قانونی است.	۵۳۸
۷۳۶	صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب در خصوص جرم محل به نظم و امنیت عمومی.	۵۴۱
۷۳۷	صلاحیت بازپرس مقصد کالا.	۵۴۷
۷۳۸	جرمی که تحقق آن منوط به فعل دو نفر بوده جرمی واحد است.	۵۴۹
۷۳۹	صلاحیت حوزه قضائی محل وقوع جرم در جرائم انتسابی به شهردار غیر مرکز شهرستان.	۵۵۰
۷۴۰	صلاحیت محاکم حقوقی برای مطالبه دیه از ورثه راننده متخلف.	۵۶۳
۷۴۱	لزوم طرح آرای اصراری دادگاه‌ها در هیأت عمومی دیوان عالی کشور.	۵۶۶
۷۴۳	صلاحیت ذاتی محاکم عمومی برای رسیدگی به جرم ارتشاء.	۵۷۱
۷۴۷	رسیدگی به تهیه و نگهداری فیلم مبتذل و اشاعه فحشاء.	۵۷۳
۷۴۹	اجرای حکم ضرر و زیان ناشی از جرم پس از درخواست مدعی و قطعیت حکم.	۵۷۷
۷۵۰	صلاحیت محاکم انقلاب (تجدیدنظر در رأی ۵۷۵ مورخ ۱۳۷۱/۰۲/۲۹).	۵۸۱
۷۵۲	لزوم تقدیم دادخواست برای مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم.	۵۸۲
۷۵۴	دادگاه صادرکننده حکم قطعی؛ دادگاه صالح درخواست تخفیف مجازات.	۵۸۳
	وکیل تسخیری، حق تجدیدنظرخواهی دارد.	۵۹۸
۷۵۵	دیوان عالی کشور مرجع رسیدگی به درخواست تجدیدنظر از حکم برائت از قتل عمدی.	۶۰۰
۷۵۷	ماده ۳۱ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب.	۶۱۳
۷۵۹	قابلیت درخواست تجدیدنظر برای شاکی خصوص یا نماینده قانونی وی.	۶۱۴

۶۲۱	امکان تجدیدنظرخواهی اولیای دم از جهت ادعای عمدی بودن قتل.	۷۶۱
۶۲۲	مجوز قانونی برای تجویز اعاده دادرسی در صورت تشخیص خلاف بین شرع.	۷۶۲
۶۳۰	دیوان عالی کشور مرجع تجدیدنظر از احکام (محکومیت یا برائت) زنای مُحصَنَه و مُحصَن.	۷۶۳
۶۳۲	مرجع صالح برای رسیدگی نسبت به بزه صید ماهیان خاویاری.	۷۶۴
۶۳۷	قابلیت اعتراض به قرار بازداشت موقت.	۷۶۷
۶۳۹	ترتیبی بودن مراحل دادرسی و رسیدگی.	۷۶۸
۶۴۰	قرار اناطه، در زمره قرارهای قابل تجدیدنظر قرار دارد.	۷۶۹
۶۴۸	دعوایی که مرجع تجدیدنظر از آن دادگاه تجدیدنظر استان است.	۷۷۱
۶۴۹	تکلیف دادگاه به صدور حکم ضرر و زیان ضمن صدور حکم جزائی.	۷۷۲
۶۵۱	ضرورت رسیدگی به کلیه جرائم اشخاص کمتر از هجده سال تمام در دادگاه اطفال.	۷۷۳
۶۵۲	بانک ملی ایران در تعقیب شکایت کیفری موظف به تأدیه هزینه دادرسی می‌باشد.	۷۷۵
۶۵۳	تجدیدنظرخواهی دادیار دادرسی نظامی.	۷۷۶
۶۵۶	رسیدگی در دادگاه‌های نظامی.	۷۷۷
۶۵۷	اجرای حکم مانعی برای وصول وجه‌الکفاله نیست.	۷۷۸
۶۵۹	تجاوز به اراضی ملی شده و تصرف عدوانی آن از جمله جرائم مستمر است.	۷۸۰
۶۶۰	حدوث اختلاف و تعیین صلاحیت رسیدگی بین مراجع قضایی و غیر قضایی.	۷۸۲
۶۶۱	ماده ۶ قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری به اعتبار خود باقی است.	۷۸۳
۶۶۴	صلاحیت دادگاه انقلاب؛ «صلاحیت ذاتی».	۷۸۵
۶۶۷	مرجع حل اختلاف بین محاکم نظامی و عمومی.	۷۸۷
۶۶۸	امکان ارائه دادخواست اعسار برای پرداخت دیه.	۷۸۹
۶۶۹	بزه صدور چک بلامحل و صلاحیت دادگاه محل وقوع جرم.	۷۹۱
۶۷۴	تعیین مقام صالح برای اعلام خلاف بین شرع بودن رأی صادره.	۷۹۲
۶۷۶	دادگاه صالح به رسیدگی در خصوص جرائم مربوط به قاچاق کالا و ارز.	۷۹۴
۶۷۷	مجازات جرم ارتشاء، تعزیری است و مشمول مرور زمان نمی‌گردد.	۷۹۶
۶۷۸	مجازات‌های مقرر شده در قانون واگذاری معاملات ارزی.	۷۹۷
۶۷۹	صدور دستور اخذ وجه‌الکفاله از اختیارات دادستان است.	۷۹۹
۶۸۰	شمول ماده ۲۳۰ ق.آ.د.ک ۱۳۹۲، در خصوص وثیقه سپرده شده برای مرخصی زندانی.	۸۰۱
۶۸۲	رسیدگی به جرم رباخواری در صلاحیت محاکم عمومی است.	۸۰۳

۸۰۵	مرجع حل اختلاف بین دادگاه اطفال و کیفری یک استان.	۶۸۶
۸۰۶	صلاحیت دادگاه اطفال.	۶۸۷
۸۰۸	رأی دادگاه عمومی در مورد قرار منع تعقیب دادسرا قطعی و غیرقابل تجدیدنظر است.	۶۹۰
۸۰۹	دستور دادستان مبنی بر ضبط وثیقه و مرجع اعتراض به آن.	۶۹۴
۸۱۱	هیأت عمومی دیوان عالی کشور؛ و صدور رأی وحدت رویه.	۶۹۵
۸۱۳	انتقال مال غیر با علم به اینکه مال غیر بوده، در حکم کلاهبرداری است.	۶۹۶
۸۱۵	قابلیت تجدیدنظر از ماده ۶۱۲ ق.م.ا در دیوان عالی کشور.	۶۹۸
۸۱۶	رسیدگی به جرایم در حوزه قضایی بخش، نیازی به صدور کیفرخواست ندارد.	۷۰۰
۸۱۹	مرجع تجدیدنظر از آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب هر حوزه قضائی.	۷۰۳
۸۲۳	جرم موضوع ماده ۱ قانون مجازات اخلال‌گران در نظام اقتصادی کشور.	۷۰۴
۸۲۸	فرض رسیدگی دادگاه نظامی یک به اتهامات متعدد متهم و تعیین مرجع تجدیدنظر.	۷۰۶
۸۳۰	اتهامات متعدد متهم و صلاحیت دادگاه مهمترین جرم در رسیدگی به آنها.	۷۰۹
۸۳۲	رفع اختلاف بین بازپرس و دادستان.	۷۱۰
۸۳۳	دیوان عالی کشور مرجع تجدیدنظر در مجازات قانونی جرم اعدام.	۷۱۵
۸۳۵	محل حدوث نتیجه جرم مزاحمت، محل وقوع جرم محسوب می‌شود.	۷۲۱
۸۳۶	نحوه تغییر کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها برای سکونت صاحبان زمین.	۷۲۴
۸۳۸	صلاحیت محاکم انقلاب در رسیدگی به جرم قاچاق اسلحه.	۷۲۷
۸۴۰	قابل تجدیدنظر بودن آرای صادره در خصوص جرایم مربوط به قاچاق کالا و ارز.	۷۲۸
۸۴۲	کلاهبرداری مرتبط با رایانه.	۷۲۹
۸۴۴	قانون حاکم در زمان وقوع تغییر کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها.	۷۳۰
۸۴۶	مقررات مربوط به پیشنهاد آزادی مشروط.	۷۳۱
۸۴۸	رسیدگی به بزه قاچاق کالاهای ممنوع و صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب.	۷۳۶
۸۵۰	امکان فرجام خواهی از احکام اعدام متهمان به ارتکاب جرائم موادمخدر.	۷۴۳
۸۵۲	قطعی و لازم‌الاجرا بودن آرای محکومیت جرایم مواد مخدر به استثنای احکام اعدام.	۷۴۵
۸۵۳	تعیین مرجع صالح برای رسیدگی به جرایم مرتکبان حمل چوب جنگلی غیرمجاز.	۷۴۹
۸۵۶	نگهداری تجهیزات دریافت از ماهواره در حکم قاچاق نیست.	۷۵۱
۸۶۰	قواعد حقوقی حاکم بر توقف اجرای حکم با درخواست اعاده دادرسی.	۷۴۲
۸۶۲	مرجع صالح برای حل اختلاف دادگاه‌های واقع در حوزه قضایی یک استان.	۷۵۲
۸۶۴	قابلیت فرجام خواهی از قرار منع تعقیب دادسرا در جرائم مذکور در ماده ۲۷۳	۷۵۴

	ق.آ.د.ک.	
۷۵۶	شمول حکم ماده ۴۴۲ ق.آ.د.ک؛ نسبت به محکومیت‌های تعزیری قابل فرجام.	۸۶۶
۷۵۸	صدور حکم واحد با رعایت مقررات تعدد جرم.	۸۶۷
۷۵۹	تعیین تکلیف در خصوص مجازات جرایمی که طبق قانون، جزای نقدی نسبی است.	۸۶۹
۷۶۲	رسیدگی به کلیه اتهامات رؤسا و اعضای شعب سازمان تعزیرات حکومتی.	۸۷۲
۷۶۸	تجاوز به عنف و اعتراض به قرار منع تعقیب دادگاه‌های کیفری یک.	۸۷۴
۷۷۲	محکومیت‌های تعزیری و تجدیدنظر در آنها.	۸۷۶
۷۷۵	قابلیت تجدیدنظر از آرای هیأت عالی انتظامی نظام پزشکی.	۸۷۸
۷۸۷	قابلیت فرجام خواهی از آرای صادره در خصوص ماده ۴۲۸ ق.آ.د.ک ۱۳۹۲.	۸۸۰
۷۹۶	آرای صادره از حیث قابلیت اعتراض، تجدیدنظر و فرجام و قانون مجری.	۸۸۰
۷۹۷	نحوه رسیدگی دادگاه تجدیدنظر پس از نقض رأی هیأت عالی انتظامی نظام پزشکی.	۸۸۲
۸۰۰	تعیین مرجع صالح برای رسیدگی به جرم عضوگیری در شرکت‌های هرمی.	۸۸۶
۸۰۸	صدمات متعدد عمدی که میزان دیه آنها نصف دیه کامل یا بیش از آن است.	۸۸۷
۸۰۹	صلاحیت دادگاه کیفری دو نسبت به جرم نگهداری مشروبات الکلی خارجی.	۸۹۴
۸۱۷	مرجع رسیدگی به اعتراض نسبت به احکام افسار از پرداخت دیه صادره از دادگاه کیفری یک استان.	۹۰۰
۸۱۸	مرجع اعتراض شخص ثالث پس از مرحله تجدیدنظر نسبت به اموال و اشیاء مکشوفه جرم	۹۰۴
۸۲۰	تجدیدنظرخواهی دادستان از آرای برائت صادره در جرایم قابل گذشت با وجود عدم تجدیدنظرخواهی شاکی خصوصی، امکان دارد.	۹۰۹
آرای وحدت رویه ثبتی		
۲۹۱۲	درخواست تعقیب از ناحیه معترض به تقاضای ثبت.	۹۱۴
۳۷۴۶	اعتراض دولت به تقاضای ثبت.	۹۱۵
۱۳۰۹	ممنوعیت قبول تقاضای ثبت اشخاص از اراضی بایر بلامالک و موات اطراف شهر تهران.	۹۱۶
۱۲۴۰	صدور اجرائیه از دفترخانه اسناد رسمی.	۹۱۸
۱۱۲	مرجع رسیدگی به اختلافات بین مالک و زارع در امور مربوط به کشاورزی.	۹۱۹
۱۹۰	سازمان اصلاحات ارضی.	۹۲۰
۴۳	اجباری بودن ثبت رسمی اسناد مربوط به عقود در معاملات غیر منقول.	۹۲۱
۲۷	اختلاف در اسناد سجلی و صلاحیت محاکم دادگستری.	۹۲۳
۵۹/۲۹	تقسیم املاک محجورین و غایب مفقودالثر و صلاحیت محاکم حقوقی.	۹۲۴

۹۲۵	مزیت لازم‌الاجراء بودن اسناد رسمی و امکان استماع از چنین دعاوی در محاکم.	۱۲
۹۲۶	اختیار هیات‌های حل اختلاف برآی تغییر نام‌های ممنوع.	۲
۹۲۷	قانون اراضی شهری.	۷
۹۲۹	قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و اسناد عادی مالکیت زمین.	۴۲
۹۳۰	دعوی افزاز اراضی خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها.	۴۸
۹۳۱	قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰.	۳۱
۹۳۲	قابلیت فرجام خواهی از آرای موضوع ماده ۱۲ قانون اراضی شهری.	۳۳
۹۳۳	وجوه یا تعرفه‌های مربوط به اعلامیه‌های ازدواج و طلاق.	۳۴
۹۳۴	کمیسیون ت ماده ۱۰ آیین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و	۳۵
۹۳۵	صلاحیت دادگاه‌های حقوقی.	۵۱
۹۳۶	مقررات ماده ۱۴ قانون تشکیل دادگاه‌های حقوقی.	۵۰۶
۹۳۷	صلاحیت کمیسیون ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون ابطال اسناد....	۵۰۸
۹۳۸	دعوی ابطال واقعه فوت یا رفع واقعه مذکور و صلاحیت محاکم عمومی.	۵۱۲
۹۳۹	دعوی ابطال سند مالکیت و انتقال ملک به دولت و رسیدگی دیوان عدالت اداری.	۵۴۴
۹۴۰	تشخیص صحت تاریخ معامله، از دعاوی غیرمالی محسوب می‌شود.	۵۴۵
۹۴۱	هیأت واگذاری زمین مرجع تشخیص اراضی کشت موقت.	۵۴۶
۹۴۲	ماده ۱۴۷ اصلاحی قانون ثبت، و عدم نفی صلاحیت عام محاکم دادگستری.	۵۵۱
۹۴۴	دعوی الزام به تنظیم سند رسمی نکاح‌نامه و ثبت واقعه ازدواج.	۵۶۰
۹۴۵	صلاحیت محاکم عمومی در رسیدگی به دعوی راجع به معامله نسق زراعتی.	۵۶۸
۹۴۶	الزام قانونی مالکین به تقاضای ثبت ملک و اثرات آن.	۵۶۹
۹۴۹	دادگستری مرجع رسیدگی به درخواست تغییر تاریخ تولد کمتر از پنج سال.	۵۹۹
۹۵۰	قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع.	۶۰۱
۹۵۱	ابداعات و اکتشافات دارویی و ماده ۲۷ قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰.	۶۱۵
۹۵۳	اعتراض نسبت به رأی هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت.	۶۲۳
۹۵۴	محاکم عمومی، مرجعی صالح برای تأیید اصالت اسناد عادی.	۶۲۶
۹۵۵	در صورت تردید در تابعیت هیأت حل اختلاف مقرر در ماده سوم قانون ثبت احوال.	۶۵۸
۹۵۶	ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷.	۶۶۵
۹۵۸	خلع ید از اموال غیرمنقول فرع بر مالکیت است.	۶۷۲
۹۶۲	عدم صدور سند مالکیت به نام دولت، نافی مالکیت دولت نیست.	۶۸۱
۹۶۳	به متن رأی و توضیحات آن مراجعه نماید.	۶۹۳

۶۹۷	مرجع صالح برای رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع.
۷۰۲	تنها مرجع صالح برای اصلاح اشتباهات اسناد تنظیم شده؛ شورای اصلاحات اراضی.
۷۰۷	صدور حکم به قلع و قمع بنای غیرمجاز.
۷۴۸	تعیین صلاحیت مرجع رسیدگی کننده به دعاوی اشخاص به طرفیت اداره ثبت احوال.
۷۵۰	صلاحیت دبیرخانه هیأت موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی.
۷۶۰	احداث دامداری؛ تغییر کاربری محسوب نمی‌شود.
۷۸۴	رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی.
آرای وحدت رویه اداری	
۶۹	تبدیل وضعیت استخدامی کارگران به وضعیت رسمی.
۸۴	تبدیل وضع استخدامی کارگران شاغل در غیرمشاغل کارگری در سازمان بنادر و کشتیرانی.
۹۱	احتساب ایام خدمت و وظیفه مستخدم دولت در دستگاه‌های اداری در ترفیع قضایی وی.
۹۲	مدت خدمت و وظیفه کارمندان به طور کلی جزء سابقه و برای ارتقای آنها محسوب می‌شود.
۱۱۴	اقامه دعوی به منظور مطالبه عوارض کشتار دام‌ها.
۱۱۵	محدودیت دایره شمول ماده ۵ قانون مجازات متخلفین از قانون نظام صنفی.
۱۷	لازم‌الاجرا بودن آیین‌نامه مربوط به رانندگان آتشنشانی و کاردان‌های فنی.
۶۲	تعیین تکلیف حقوق و مزایای کارکنان اداره روزنامه رسمی کشور.
۳	صلاحیت هیأت‌های رسیدگی به شکایات سازمان امور اداری.
۳۸	ممنوعیت اداره کردن داروخانه توسط برخی اشخاص.
۵۶	نحوه وصول مطالبات بانک‌ها از مؤسسات.
۵۰۲	مرجع اجرای ماده ۱۵ مکرر قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور.
۵۱۶	مرجع رسمی تظلمات و شکایات، دادگستری است.
۶۲۷	ایفای تعهد دانشجویان بورسیه.
۶۷۵	جبران تعهدات و خسارات دانشجویان بورسیه.
۶۹۲	لزوم ارائه گواهی شرکت در دوره‌های خاص آموزشی.
۷۲۰	تکلیف سازمان تأمین اجتماعی به وصول حق بیمه از کارفرما.
۱۲۶	عدم امکان تجدیدنظر در خصوص قرار عدم صلاحیت صادره از شعب دیوان.
۷۶۷	صلاحیت هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف.
۹۶۴	

تبعيض و بی عدالتی، برادران قانونند.

اصل یکصد و شصت و یک قانون اساسی؛

مجوزی برای ایجاد وحدت رویه،

یا

قانونگذاری ویژه (!)

سخن آغازین

من از اوّل که با خوناب اشک دل وضو کردم

نماز عشق را هم با تو کردم اقتدا حافظ

«شهریار»^۱

در آغازین سخن این کتاب، توجه به چهار نکته مهم، بسیار ضروری است: الف؛ فلسفه‌ی آرای وحدت رویه و علت وجودی آن، ب؛ انگیزه اصلی در تدوین و تألیف این اثر، پ؛ نوع و روش نگارش این اثر، ث؛ علت گزینش رسم‌الخط نگارشی عنوان کتاب، ج؛ علت گزینش عنوان کتاب.

الف؛ فلسفه‌ی آرای وحدت رویه و علت وجودی آن

به موجب اصل ۱۶۱ قانون اساسی و ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، «و قوانین سابق و مجری در خصوص اعطای صلاحیت به مرجع قضایی در جهت صدور رأی وحدت رویه» هر ساله به تعداد آرای وحدت رویه افزوده می‌شود؛ امری که دارای مجوز قانونی بوده «اصل ۱۶۱ ق.ا»، و چنین مجوزی به نظام قضایی به صورت تعریف شده و در چهارچوب مشخصی اعطاء شده است «در حقوق کنونی ماده ۴۷۱ ق.آ.د.ک ۱۳۹۲ مقصود نظر است»، حال اگر آرای وحدت رویه صادر شده در جهت ایجاد وحدت رویه قضایی بین محاکم باشد، نقدی بر وجود چنین عملکردی از لحاظ حقوقی مترتب نیست، البته به نظر می‌رسد اعطای چنین صلاحیتی به صورت مطلق، مخالف اصل تفکیک قوا^۲ بوده و با هیچ رویکردی قابل توجیه نیست، چراکه وظیفه قانونگذاری و رفع ابهام از آن بر عهده مقام تقنین^۳ بوده و عدم اجرای صحیح چنین امری خدشه به مقام «حکمت» و زیر سؤال بردن «حکمت» مقنن است «ا»، چرا که وجود چنین امری، باعث تبادل عدم حکمت مقنن و نیازمند کمک کردن وی را به ذهن شهروندان تداعی می‌کند «ا»، هر چند به نظر می‌رسد، صدور آرای وحدت رویه می‌تواند ابزاری در جهت ایجاد وحدت رویه قضایی و جلوگیری از صدور آرای معارض نیز مؤثر باشد، اما آنچه مهم است، اینکه دیوان عالی کشور در این چهارچوب حق قانونگذاری ندارد، حال آنکه برخی آرای

۱. غزل شماره ۷۱ با عنوان «خداحافظ»، از دیوان اشعار فارسی محمد حسین بهجت متخلص به «شهریار».

۲. ر.ک. به، اصل ۵۷ ق.ا (= اصل تفکیک قوا)؛ (separation of powers)؛ در حقوق گذشته فرانسه در موارد بروز اختلاف میان محاکم و در نتیجه لزوم صدور رأی وحدت رویه، دیوان عالی کشور به صلاحیت مجلس قانونگذار، اقدام به صدور قرار اناطه می‌نمود، تا از این طریق و با رعایت کامل اصل تفکیک قوا وحدت رویه حاصل بین آرای مختلف ایجاد گردد.

۳. هر چند برخی دیگر از نویسندگان، محدودیت‌های مضاعف دیگری، نظیر؛ (اصل استقلال قضایی، عدم تعیین حقوقی، حفظ پویایی نظام قضایی و محدودیت‌های اجرایی) را نیز برشمردند. برای مطالعه بیشتر در این خصوص ر.ک. به؛ رفیعی، محمدرضا، ایجاد وحدت رویه قضایی؛ بررسی مسائل بنیادین، فصلنامه قضاوت، دوره ۱۹، شماره ۹۸، تابستان ۱۳۹۸، ص ۱۰۹

۳. ر.ک. به، اصول ۷۱، ۷۲ و ۷۳ ق.ا

وحدت رویه نیز «اعم از آرای دیوان عدالت ادراى و دیوان عالی کشور»، در برخی موارد خود دچار مشکل بوده و اختلافات جدی به وجود آورده است.

چنانکه در برخی آرای وحدت رویه مرجع صادر کننده رأی وحدت رویه، از نص مادهی مذکور «در حقوق کنونی ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲» تخطی و به صورت موردی اقدام به تصویب قوانین در قالب رأی وحدت رویه نموده است «!»^۱ و حتی در برخی موارد آرای وحدت رویه سابق را با رأیی جدید بی اعتبار و مقررات دیگری را وضع نموده است،^۲ و این امر نشانگر قدرت قانونگذاری «خاص و پنهان» نظام قضایی است، امری که مخالف اصل تفکیک قوا بوده و اعطای چنین اختیاری به نظام قضایی ناشی از سردرگمی مقنن و یا فقدان تخصص وی در زمینه تصویب قوانین کارآمد و مترقی است. هر چند، چنین روندی در نظام قضایی دیگر کشورها نظیر برزیل با پیش بینی نهاد «سومالا / Súmula» نیز به چشم می خورد،^۳ با این همه پیش بینی، چنین نهادی در دیگر نظام های حقوقی، توجیه کننده مخالفت و تعرض آن به اصل تفکیک قوا نیست.

لازم به ذکر است که اگر، هدف از صدور آرای وحدت رویه، صرفاً ایجاد رویه واحد بین مراجع قضایی باشد، یعنی اگر اعطای چنین صلاحیتی در جهت کنترل رویه قضایی حاکم بر نظام قضایی در جهت جلوگیری از تبعیض و بی عدالتی و جلوگیری از صدور آرای معارض در نظام قضایی باشد، چنین نقدی صحیح نخواهد بود،^۴ اما در برخی آرای وحدت رویه، مرجع صادر کنندهی آرای وحدت رویه، از هدف اصلی خود، استکفاف و بلکه تخطی، و در نهایت اقدام به تصویب قانون در قالب آرای وحدت رویه می کند «!» همچنین در برخی از آرای وحدت رویه، نگاه متفاوتی نسبت به اصول قانون اساسی وجود داشته، که می تواند بنیان نظام خانواده و دیگر بنیان های نظام اجتماعی را تحت تاثیر قرار دهد «!» همچنین در صدور برخی آرای وحدت رویه خلاف اصول مندرج در قانون اساسی عمل نموده و در مقام مفسر قانون اساسی اقدام به تصویب قانون جدید نموده است نه صدور رأی وحدت رویه «!»^۵.

۱. ر.ک به توضیحات رأی وحدت رویه شماره ۷۹۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۱

۲. در زمان حکومت ماده ۲۷۰ ق.آ.د.ک سابق (۱۳۷۸) چنین آرای، صادر شده است و در متن کتاب به آنها اشاره شده است.

۳. ماده ۱۰۳ قانون اساسی برزیل و شناسایی نهاد حقوقی سومالا (Súmula)؛ برای مطالعه بیشتر در این خصوص ر.ک به؛ رفیعی، محمدرضا، ایجاد وحدت رویه قضایی؛ بررسی مسائل بنیادین، فصلنامه قضاوت، دوره ۱۹، شماره ۹۸، تابستان ۱۳۹۸، ص ۱۱۸.

۴. هر چند شاید برخی چنین دیدگاهی را با اصل استقلال قضایی در تعارض بدانند.

۵. چنین آرای در متن این کتاب، درج و توضیحاتی نیز در خصوص آنها بیان شده است.

ب؛ انگیزه اصلی در تدوین و تالیف این اثر

توضیح و تشریح آرای قضایی و در نهایت نقد آرای قضایی نیازمند مجموعه منسجم و منظم از آرای وحدت رویه است، در نتیجه از آن جهت لازم بود که تمام آرای معتبر و برخی آرای فاقد اعتبار در یک مجموعه جمع آوری، سپس نقد هر رأی با رجوع به آرای اندیشمندان علم حقوق ارائه گردد، تا آرای وحدت رویه به درجه پرستش «!» نائل نگردند، در این کتاب به عنوان کاملترین مجموعه، تمام آرای وحدت رویه معتبر و لازم‌الاجرا و یا فاقد اعتبار درج شده است، همچنین در این کتاب سه روش اصلی برای نقد تمام و یا برخی از آرای وحدت رویه در نظر گرفته شده است که عبارتند از؛ الف؛ روش انتقادی؛ ب؛ روش تفسیری؛ پ؛ مطالعه تطبیقی؛ البته ناگفته نماند برخی آرای وحدت رویه، هیچگونه توضیحی ندارد.

پ؛ نوع و روش نگارش

به نظر می‌رسد، روش نگارش کتب انتقادی مخصوصاً در خصوص رویه قضایی، نقد شکلی و ماهوی آرای صادره است، که در این کتاب ابتدا درصدد ارائه مجموعه کامل از آرای وحدت رویه به همراه نقد آرای وحدت رویه با رجوع به آرای دکترین و نظرات آنها بوده‌ایم همچنین سعی شده است تمام متن آرای صادره، درج و نکات انتقادی و توضیحی هر رأی با علامت «ک» ذیل آنها درج گردد، موضوع دیگری که باید بر آن متذکر گردم این است که این کتاب، در هر بار تجدید چاپ به دلیل صدور آرای وحدت رویه جدید، نکات تشریحی و انتقادی مضاعفی را در خود جای خواهد داد، همچنین لازم به توضیح است که برای اولین بار در یک مجموعه صحیح و منظم، تمام آرای وحدت رویه به صورت کامل به همراه توضیحاتی در ذیل هر رأی، در کنار هم قرار داده شده است.

ث؛ علت گزینش رسم الخط نگارشی عنوان کتاب

در توجیه عنوان اثر؛ «کدامیک از رسم الخط‌های، «هیئت، هیأت / آراء، آرای» صحیح است؟» در برخی آثار حقوقی از رسم الخط، «آراء» به جای «آرای» استفاده شده است، که به نظر می‌رسد با توجه به شیوه‌ی نگارش ادبیات فارسی و پیروی از شیوه‌ی صحیح نویسی «= درست نویسی»، رسم الخط، «آرای» صحیح‌تر است، همچنانکه کلمات فارسی همزه ندارند، همچنین در برخی آثار حقوقی به غلط از واژه‌ی «هیئت» به جای واژه‌ی، «هیأت» استفاده شده است، عملی که ناشی از اختلاط بیهوده و بدون

مرز زبان عربی و زبان شیوای فارسی در ذهن برخی نویسندگان است،^۱ همچنانکه مقنن در مواد «۸۴، ۳۷۹، ۳۹۳، تبصره ماده ۴۰۴، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۶۱۴، تبصره ۲ ماده ۶۵۱ و ماده ۶۵۳» از رسم الخط، «هیأت» استفاده نموده است؛ همچنین در مواد «۳۳۶، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۴۳ و ماده ۶۹۸ قانون مذکور» از رسم الخط، «آرای» بهره برده است. در نتیجه با پیروی از روش نگارش صحیح، کتاب حاضر تحت عنوان، «آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور در نظم حقوقی کنونی» تهیه و به جامعه حقوقی عرضه شده است.

ج؛ علت گزینش و انتخاب «عنوان کتاب»

در حقوق کنونی، ارائه‌ی آثاری دقیق و جامع، که صرفاً مبتنی بر گردآوری و تنقیح قوانین و مقررات نباشد، بلکه حقوق زنده و کنونی را نیز به نحو دقیقی ذکر نماید لازم و ضروری است، هر چند از دیرباز، هنر «نظم نویسی = حاشیه نویسی» به عنوان یک شیوه‌ی متداول دارای معایب بسیاری نیز بوده است که یکی از اصلی‌ترین این معایب، تلاش مؤلف به «چکیده نویسی» و «کوتاه نویسی» مطالب است، چنانکه نمی‌توان از لحاظ اخلاقی و قانونی، حاصل زحمات سالیانه اساتید و علمای حقوق را در کتابی «خلاصه نویسی» و در نهایت «به نام خود» ارائه نمود، عمل غیراخلاقی و مذمومی که حتی موفقیت چندانی هم برای چنین «گردآوری‌هایی» بوجود نمی‌آورد، حتی گاهی مواقع شاهد «غلط نویسی» در چنین گردآوری‌هایی نیز بوده‌ام، امری که با «اصالت» بیگانه، و صرفاً بوی نامطبوع «عاریه» را به مشام می‌رساند «!»، در پی چنین عواملی، همه‌ی تلاشم در این اثر صرف ارایه‌ی راه و روشی مختصر و جامع در خصوص مسائل مورد بحث بوده و در نهایت شما خوانندگان را به آثار اصلی جهت مطالعه دقیق موضوع ارجاع داده‌ام. همچنین در برخی آثار که عنوان سنگین «نظم نویسی» را به دوش می‌کشند، صرفاً مطالب مختلفی اعم از قوانین مرتبط و آرای وحدت رویه و نظریات مشورتی در خصوص یک موضوعی گرد هم آمده و بهتر است از چنین آثاری با عنوان «... در نظم قوانین موضوعه» یاد گردد، هر چند گردآوری قوانین و مقررات مرتبط با یکدیگر امری لازم و ضروری است، اما نمی‌توان «صرف محتویات چنین آثاری» را «در نظم حقوقی کنونی» نام نهاد. در آینده کتاب‌هایی از هر دو سبک از «هنر نظم نویسی»، یعنی «... در نظم قوانین موضوعه» و «... در نظم حقوقی کنونی» را ارائه خواهم داد تا تفاوت هر دو به اهل تحقیق و دانش نمایان‌تر گردد.

۱. برای مطالعه بیشتر در خصوص رسم الخط صحیح «هیئت/ آراء» ر.ک معین، ۱۳۸۶، ج ۲، ص ۲۱۲۵ و معین، ۱۳۸۶، ج ۱، ص ۳۹؛ همچنین ر.ک انوری، حسن، فرهنگ بزرگ سخن، انتشارات سخن، ج ۸، ص ۸۴۷۷؛ (همچنین هیئت به معنای علمی است که در خصوص ستارگان صحبت می‌کند)

نگارش نهایی این کتاب «چاپ اول کتاب»، با عنایت خداوند مَنان در ماه مبارک رمضان، ماه بندگی و بهار قرآن و در اثنای ایام شیرین، ولی سخت خدمت سربازی برای سرزمینم به پایان رسیده بود، امید است در راه «حق و عدالت» همانند مولای متقیان، حضرت علی علیه السلام همواره طرفدار حق و عدالت بوده، و از رهروان راستین خاندان عصمت و طهارت باشیم. در نهایت ویرایش‌های اول، دوم و سوم این کتاب نیز همانند آغازش در ماه پر فیض و برکت و سراسر نور ماه رمضان، انجام شده است.^۱ همچنانکه در فضیلت این ایام باید گفت، «گر گدا کاهل بود، تقصیر صاحبخانه چیست؟!».

تقدیم به گلوی بُریده، که تا انتهای تاریخ، «کَهْف» خواهد خواند.^۲

و تقدیم به همه عدالتخواهان؛ «که»

جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است.^۳

با احترام؛ علی رسولی زکریا

1. alirasoolizakarya@gmail.com

۲. ﴿أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا﴾ آیا گمان کردی اصحاب کهف و رقیم از آیات عجیب ما بودند؟! (سوره کهف/ آیه ۹)

۳. جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است، هزار بار من این نکته کرده‌ام تحقیق. (حافظ، غزل شماره ۲۹۸)

آرای وحدت رویه هیات عمومی دیوان عالی کشور

در نظم حقوقی کنونی

«حقوقی، کیفری، اداری، ثبتی»، «از آغاز تا کنون»

«تفسیری، انتقادی، تطبیقی»

امروزه مطالعه در آرای قضایی^۱ و دسترسی به واقعیات و وجدان حقوقی و اجتماعی سیستم‌های قضایی امری واجب و غیر قابل انکار است چرا که پیشرفت‌ها و پیچیده‌تر شدن زندگی اجتماعی اهمیت این مطالعه مفید را دو چندان می‌کند، «نشو و نما» و تکامل قوانین و همچنین سایر منابع حقوق را باید در رویه‌های قضایی جستجو کرد رویه‌های قضایی به کالبد حقوق روح می‌دمد، ترازوئیست برای سنجش عدالت و انصاف و انعکاسی است از اخلاق و روحیات و درجه مدنیت اقوام و ملل، احکام محاکم در عین حال که از آداب و رسوم و سنن اجتماع متأثر است به نوبه خود در سیر و حرکت و تحولات فکری جامعه اثر می‌گذارد، مسیر کلی فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی را مشخص می‌سازد و برای درمان دردهای جامعه نسخه می‌دهد».^۲

مفهوم رویه قضایی

رویه قضایی، به اعتقاد برخی حقوقدانان، «اندیشه و رفتار دادگاه‌هاست که غالباً در قالب رأی و قرار و دستور آشکار می‌گردد پس رویه قضایی هم از جنس فکر است و هم عمل، و قاضی کسی است که هم عالم به علم حقوق است و هم بکَلدِ حرفه‌ای آن، اما اندیشه بودن رویه قضایی (= اندیشه قضایی) که

۱. در فرهنگ حقوقی Black's، رویه قضایی ذیل عنوان، (case law) به شرح زیر تعریف و ارائه شده است؛

The aggregate of reported cases as forming a body of jurisprudence, or the law of a particular subject as evidenced or formed by the adjudged cases, in distinction to statutes and other sources of law. (Black's law Dictionary, 1968, p272)

که باید توجه داشت که، «رویه قضایی» در زبان انگلیسی و آثار حقوقدانان انگلیسی، با عبارت case law و در زبان فرانسه و آثار حقوقدانان فرانسوی زبان، با عبارت la jurisprudence و در آثار حقوقدانان عرب زبان با عبارت، «السابقه القضائیه»، آمده است. (جعفری تبار، ۱۳۹۶، ص ۳۱)

که برخی دیگر از حقوقدانان در خصوص تعریف رویه قضایی معتقدند؛ «آرای صادر شده در هیأت عمومی تمیز را خواه به صورت اضرائی باشد خواه به صورت لازم‌الاتباع، رویه قضایی و رویه تمیزی می‌گویند». جعفری لنگرودی، ترمینولوژی حقوق، ۱۳۹۰، ش ۲۷۲۶، ص ۳۴۰

۲. بوشهری، جعفر، رویه‌های قضایی، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره ۱، شماره ۲، بهار ۱۳۴۵، صفحه ۶.

دادرسان در باب موضوع دعوای خود می‌اندیشند و درست‌ترین حکم را بر اساس آنچه می‌اندیشند بر آن حمل می‌کنند، و رویت «= رویه» حتی در لغت، به معنای نظری است همراه با اندیشه به خلاف بدیهت که رأیی است از سرب‌بی‌تأملی،^۱ در نتیجه به آرای قضایی که توأم با اندیشه صادر شده است، رویه‌ی قضایی و به غیر آنها، بدیهه‌ی قضایی می‌گویند^۱ باید توجه داشت که استدلال و تعریف ارائه شده از رویه قضایی، با اشکالاتی نیز مواجه است؛ به نظر می‌رسد، اصلی‌ترین خصایص رویه قضایی را می‌توان در موارد زیر احصاء نمود؛

الف، صحیح بوده و منطبق با مستندات قانونی و اصول حقوقی باشد.

ب، چنین دیدگاه و نظری، نظر معمول و به اصطلاح عرف قضات «= قضایی» باشد.

در نتیجه هر رأیی که یکی از موارد «الف، یا ب» را نداشته باشد، رویه قضایی نبوده و بهتر است چنین اجتهادی را، «رأی دادرس یا رأی قاضی» بدانیم، همچنانکه در عنوان عبارت، «رویه قضایی» نوعی «کلیت، مورد تأیید عموم قضات بودن» نیز مُسْتَسَر است، و چنین «کلیتی» در «رأی دادرس یا رأی قاضی» دیده نمی‌شود، همچنانکه قاضی به استناد اصل ۷۳ قانون اساسی، دارای رأی و نظر خاصی است و نمی‌توان از نظر شخصی قاضی در موضوعی خاص، تحت عنوان «رویه قضایی» تعبیر نمود، همچنانکه ممکن است، چنین نظری با لحاظ پیش شرط‌های «الف و ب»، عنوان رویه قضایی نیز داشته باشد.

همچنین هر آنچه دادرس، در قرار، رأی یا دستور می‌نویسد، لزوماً و در همه حالات نیز صحیح نیست، و ممکن است دادرس اشتباهی «= اشتباهاتی» نیز داشته باشد، و نمی‌توان به هر رأیی که از روی تفکر و اندیشه «= اجتهاد»، صادر شده باشد، رویه قضایی اطلاق نمود، و به نظر می‌رسد چنین اموری بهتر است تحت عنوان، «رأی دادرس یا رأی قاضی» بررسی گردند، همچنانکه در فقه نیز، مفاهیمی همچون «اجماع فقها» و «فتوای فقها» متفاوت از یکدیگر است.

برخی دیگر از حقوق‌دانان در خصوص تعریف رویه قضایی معتقدند؛ «آرای صادر شده در هیأت عمومی تمیز را خواه به صورت اصراری باشد خواه به صورت لازم‌الاتباع، رویه قضایی و رویه تمیزی می‌گویند».^۲ تعریفی که می‌تواند منطبق با دو پیش شرط معرفی شده باشد، با پیش شرط قراردادن دو شرط مذکور، آرای

۱. جعفری تبار، حسن، دیو در شبشه، تهران، انتشارات نگاه معاصر، ۱۳۹۶، ص ۲۱؛ همچنین برخی دیگر نیز معتقدند؛ (قواعدی که از تصمیمات محاکم به دست می‌آید «رویه قضایی» نامیده می‌شود). اسلامی پناه، علی، رویه قضایی به منزله‌ی منبع حقوق، فصلنامه

تحقیقات حقوقی، دوره ۲۱، شماره ۸۴، بهمن ۱۳۹۷، ص ۲۴۳

۲. جعفری لنگرودی، ترمینولوژی حقوق، ۱۳۹۰، ش ۲۷۲۶، ص ۳۴۰

صادرده بر اساس ماده ۳ قانون آیین دادرسی مدنی، رویه قضایی تلقی نشده و از عنوان آن خارج می‌گردد، در نتیجه شروط مذکور اساسی‌ترین شروط تحقق رویه قضایی به شمار می‌روند.

رأی وحدت رویه و اصل تفکیک قوا

برخی حقوقدانان معتقدند، «در قانون اساسی مصوب ۱۳۵۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی مطابق اصل ۱۶۱ قانون اساسی به قوه قضائیه برخلاف تفکیک قوا اجازه داده قاعده کلی لازم‌الاتباع وضع کند. مراجعه به اصول قانون اساسی نشان می‌دهد که به استقلال سه قوه مقننه، اجرائیه و قضائیه تصریح شده (قسمت اخیر اصل ۵۷) و در اصول ۵۸ و ۶۰ و ۶۱ به ترتیب تقنین و اجراء و قضاء برای آنها معین گردیده است مع الوصف به نحو گسترده‌ای امر تداخل قوا در اصول قانون اساسی به چشم می‌خورد هر یک از سه قوا علاوه از وظیفه خاص خود بخشی از وظایف دو قوه‌ی دیگر را هم عهده‌دار است. قوه مقننه هم وظایف شبه قضایی دارد (اصل ۹۰ - اصل ۵۵) و هم وظایف اجرائی (اصول ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ و بعضی اصول دیگر) قوه مجریه با صلاحیت تصویب تصویب‌نامه‌ها، آئین‌نامه‌ها، اساسنامه‌ها (اصول ۱۳۸ - ۷۴) در امر قوه مقننه دخالت می‌نماید و با حق تشکیل کمیسیون‌ها و هیئت‌های گوناگون عملاً در حل و فصل قسمتی از اختلافات و منازعات شرکت دارد (قوانین کار، مالیاتی و اداری) و بنابراین وضع قوه قضائیه هم در تداخل وظایف، همچون دو قوه‌ی دیگر است در عین اینکه مرجع رسمی تظلمات و شکایات است و قاضی مؤظف است حکم هر دعوی را از قانون بیاید و نمی‌تواند از رسیدگی امتناع نماید به وضع بی‌سابقه‌ای وظایف اجرائی و در حدی وظایف تقنینی پیدا کرده است، رئیس قوه قضائیه همگام با رئیس جمهور و رئیس مجلس در ایجاد و ارائه خط مشی‌ها و سیاست‌های کلی نظام نقش دارد (اصل ۱۷۶) در شورای بازنگری قانون اساسی (اصل ۱۷۷)، شورای عالی امنیت ملی (اصل ۱۷۶)، مجمع تشخیص مصلحت نظام (اصل ۱۱۲ و بر اساس رویه)، شورای موقت رهبری (اصل ۱۱۱)، شورای پیگیری انتخاب رئیس جمهور (اصل ۱۳۱) مشارکت دارد. نمایندگان مثل نمایندگان دو قوه دیگر نسبت به سازمان صدا و سیما نظارت دارند (اصل ۱۷۵) و حتی به پیشنهاد وزیر دادگستری به رئیس جمهور در ترکیب دولت هم به نوعی سهم می‌باشد (اصل ۱۶۰) و با توجه به اصول ۱۵۶، ۱۵۸، ۱۶۰ و ۱۷۴ وظایف اجرائی مستقیم این قوه کم نیست، علاوه از تهیه لوایح قضایی متناسب با جمهوری اسلامی (بند اصل ۱۵۸) که به عهده این قوه گذاشته شده است همانطور که قبلاً گفته شد در اصل ۱۶۱ رسماً و صریحاً «ایجاد وحدت رویه قضایی» را یکی از وظایف دیوان عالی کشور شناخته است، وحدت رویه، یعنی معیار و قاعده کلی ایجاد کردن، طبعاً وقتی قانونی ساکت باشد یا نقص و اجمال داشته باشد